

50 rokov od XXIII. medzinárodného geologického kongresu, 1968, Praha, Československo

50 years since XXIIIrd International Geological Congress, 1968, Prague, Czechoslovakia

ALEXANDER NAGY¹ a LADISLAV MARTINSKÝ¹

¹Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, Mlynská dolina 1, 817 04 Bratislava, alexander.nagy@geology.sk

© Autori 2019. Vydal ŠGÚDŠ. Licencia Creative Commons BY 4.0. (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

Abstrakt. Medzinárodné geologické kongresy (International Geological Congresses, IGC) sa uskutočňujú pravidelne každé štyri roky od r. 1878. V roku 1960 na XXI. IGC v Kodani československí geológovia informovali účastníkov o zostavovaní geologickej mapy celého územia ČSSR v M 1 : 200 000 a možnosti organizácie IGC v Československu. V roku 1964 na XXII. IGC v Dillí bolo jednomyseľne odsúhlasené, že XXIII. IGC zorganizuje Československo. Po počiatkových problémoch vláda ČSSR organizáciu schválila a v roku 1968 sa medzi krajiny, ktoré kongres zorganizovali, pripojilo aj Československo ako prvá krajina tzv. socialistického bloku. Na jeho organizácii pod vedením prezidenta kongresu Dr. J. Svobodu a generálneho sekretára Dr. A. Dudeka sa podieľalo približne 600 ľudí, ktorí pripravili ubytovanie a sprievodné programy pre zhruba 4 000 účastníkov zo 103 krajín sveta. Kongres mal byť v dejinách československej geológie veľmi významný. Prezentoval výsledky bohatej dlhoročnej práce československých geológov a ich predchodcov pred vtedajšou geologickou komunitou sveta. Pražský kongres však vstúpil do histórie úplne ináč. Bol prerušený vstupom inváznych vojsk piatich socialistických štátov zoskupených vo vojenskom pakte Varšavskej zmluve do ČSSR 21. augusta 1968. Kongres bol oficiálne predčasne ukončený 23. augusta.

Kľúčové slová: XXIII. medzinárodný geologický kongres, história, osobné spomienky

Abstract. International Geological Congresses (IGCs) are held every four years since the year 1878. In 1960 to XXI IGC in Copenhagen Czechoslovak geologists informed participants about the compilation of a geological map of the entire territory of Czechoslovakia at scale 1 : 200 000 and the possibilities of organizing International Geological Congress in Czechoslovakia. In 1964 at the XXII IGC in Delhi the Czechoslovakia was unanimously approved for organizing of XXIII IGC. After initial problems, the government of the Czechoslovak Socialist Republic approved the organization of the congress. Czechoslovakia became one of the countries that organized the congress, and first among the so-called Eastern Block. The organisation was directed by the President of the Congress Dr. J. Svoboda and the General Secretary of the Congress Dr. A. Dudek and involved approximately 600 people who prepared accommodation and accompanying programs for about 4,000 participants from a total of 103 countries. The Congress was supposed to be very significant in the history of Czechoslovak geology. Results of the rich long-term work of Czechoslovak geologists and their predecessors were planned to be present to the contemporary geological community of the world. However, the Prague Congress has entered history in completely different way. It was interrupted by the entry of invading troops of the five socialist states grouped in the Warsaw

Pact into Czechoslovakia on August 21, 1968. The Congress was officially terminated untimely on August 23.

Key words: XXIII International Geological Congress, history, oral memory

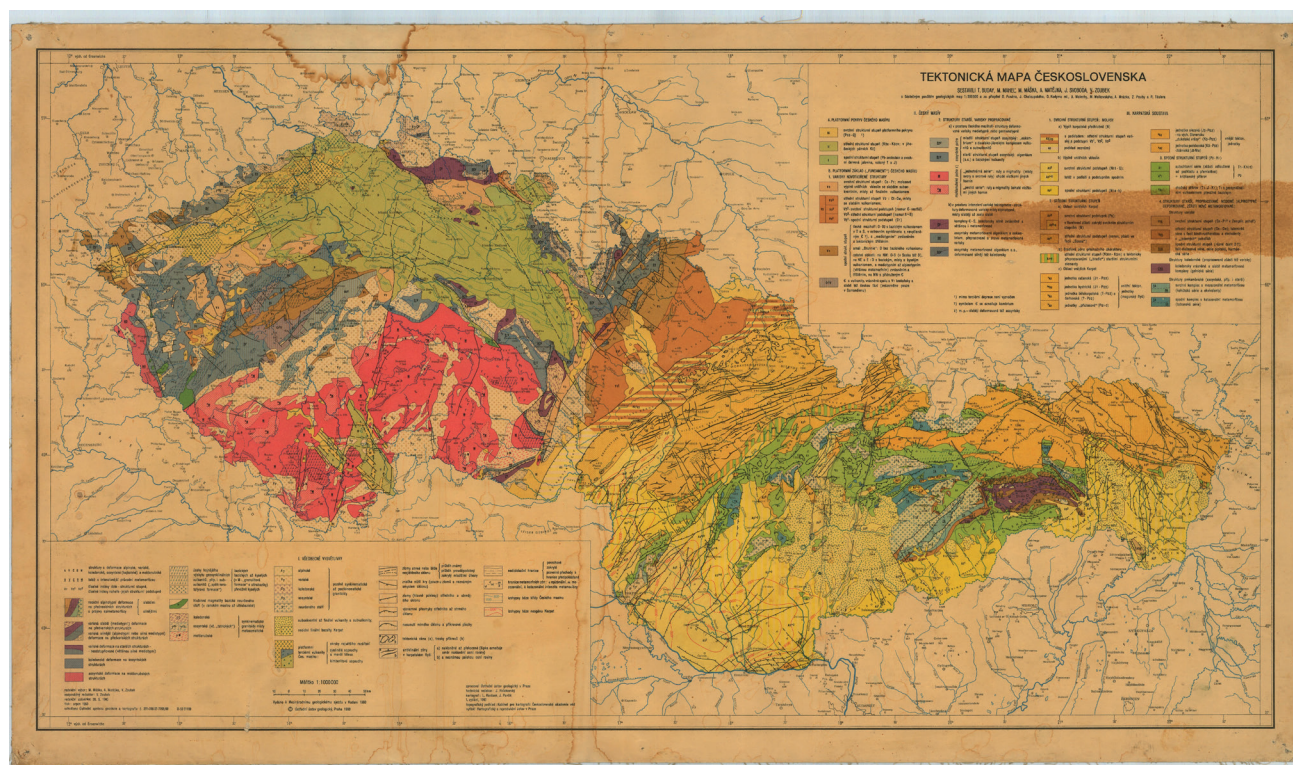
ÚVOD

Na XXII. medzinárodnom geologickom kongrese (International Geological Congress, IGC) v indickom Dillí v roku 1964 účastníci hlasovaním rozhodli, že nasledujúci kongres sa uskutoční o štyri roky v Československu (bližšie Murty a Oldroyd, 2011). Malá stredoeurópska krajina zaujala, a hlavne presvedčila svetovú geologickú verejnosť, že práve ona je tou najvhodnejšou krajinou na zorganizovanie nasledujúceho kongresu.

História úsilia našich geológov zorganizovať kongres u nás sa začala už r. 1960, keď na XXI. IGC v Kodani (bližšie Sørensen, 2007) československí geológovia prezentovali *Tektonickú mapu Československa v mierke 1 : 1 000 000* (Buday et al., 1960). V tiráži tejto mapy je uvedený: *Vydáno k Mezinárodnímu geologickému sjezdu v Kodani 1960* (obr. 1).

Dr. V. Koutek zároveň informoval účastníkov o prebiehajúcich prácach na zostavovaní edície geologických máp v mierke 1 : 200 000 celého Československa a o možnosti usporiadať kongres u nás. V roku 1964 v indickom Dillí na XXII. IGC československá delegácia pod vedením Dr. M. Šnajdra predviedla súbor geologických máp 1 : 200 000 celej Československej socialistickej republiky. Z jednotlivých listov boli vyrobené aj skladané verzie podlepené plátnom, populárne u terénnych geológov ešte desiatky rokov po ich publikovaní. Kvôli potrebám XXIII. kongresu v Prahe (a hlavne kvôli kongresovým terénnym exkurziám) mali obálky neskôr aktuálnu anglickú jazykovú verziu s logom kongresu a vloženým anglickým prekladom legendy (príl. 1).

Traduje sa, že Československo bolo prvou krajinou, ktorá zostavila geologickú mapu celého územia v tejto mierke. Podľa Dr. Dudeka (2018, osobná informácia) v tom čase aj iné krajiny mali zo svojho územia geologické

Obr. 1. Tektonická mapa Československa v mierke 1 : 1 000 000 (Buday et al., 1960; archív A. Nagy).

mapy rozličných mierok. Československo však so svojimi „generálkami“ (tab. 1) bolo prvou krajinou sveta, kde geologická mapa bola zostavená podľa *jednotnej legendy* (príl. 1). Dr. Dudek zároveň dodal, že aj po vyše 50 rokoch si mapy uchovali svoju farebnú sviežosť a kvalitu. Dr. M. Mahel', riaditeľ Geologického ústavu D. Štúra (GÚDŠ, v r. 1958 – 1963) vďaka svojim osobným kontaktom vo vtedajších pomeroch(!) vybavil dodanie farieb a papiera od fínskych firiem.

PREDKONGRESOVÉ PRÍPRAVY

Po uvedených udalostiach na kongrese v r. 1960 v Kodani však usporiadanie kongresu musela schváliť a podporiť naša vláda. Tá požadovala odporúčenie Československej akadémie vied (ČSAV). Akadémia (kolégium geológie a geografie ČSAV) to vzhľadom na očakávanú zložitosť organizácie a „neskúsenosť našich geológov“ odmietla. V tomto momente zasiahol Dr. Z. Roth. Napísal list vedeniu ČSAV a Českému geologickému úradu (ČGÚ) a vyvolal nové zasadnutie kolégia spolu s príslušnými ministerstvami. Realizáciu kongresu odôvodnil okrem iného tým, že takáto príležitosť sa už nikdy opakovať nebude. V čase, keď československí geológovia mali v rukách jedinečnú geologickú mapu celej republiky, prvýkrát zostavenú podľa jednotnej legendy, by to bolo nenávratne premrhanou príležitosťou prezentácie ich práce a, samozrejme, vedeckej úrovne Československa v oblasti geológie. Výsledkom zasadnutia bolo, že realizovanie XXIII. medzinárodného geologického kongresu v Prahe vláda schválila. Na Vianoce 1964 na XXII. kongrese v Dilií plénum kongresu prijalo naše pozvanie do Československa.

Organizácie sa pod vedením prezidenta kongresu Dr. J. Svobodu (obr. 5A a C) ujal generálny sekretár Dr. A. Dudek (obr. 5C) spolu so skupinou sekretárov jednotlivých úsekov, ktorými boli Dr. T. Buday, Dr. M. Malkovský, Dr. J. Petránek a Dr. Z. Nýpl. Organizačné prípravy sa mohli začať od r. 1965. Mali sme však o pol roka kratší čas ako predchádzajúce kongresy.

Ako rozprával Dr. Dudek, začalo sa tri a pol ročné obdobie zložitej logistiky, zabezpečenia prednáškových miestností, dopravy, ubytovania, stravy, organizovania terénnych exkurzií, tlače, propagácie a množstva iných činností, ktoré sa úspešne realizovali v predstihu, ale aj operatívne za pochodu. Na zabezpečení prác sa podieľalo približne 600 ľudí rôznych profesií.

KONGRES

Vlastný XXIII. kongres, t. j. slávnostné otvorenie, úvodné prednášky, stretnutia jednotlivých odborných sekcií vrátane následných vedeckých prezentácií prihlásených účastníkov, mal trvať od pondelka 19. augusta do utorka 27. augusta 1968 (obr. 5B a C).

Súčasťou medzinárodného podujatia boli predkongresové a pokongresové terénne exkurzie. Uskutočnili sa všetky predkongresové, označené v publikovaných sprievodcoch ako „A.“ (tab. 2; príl. 1). Keďže boli časovo náročné, niektoré sa začínali už 8. augusta a končili sa až 17. augusta. Československí geológovia sa podieľali na zostavení rozsiahlych publikácií, ktoré sprievodcovia predstavovali, a prezentovali fenomény jedinečnej geologickej stavby krajiny v srdci Európy. Spolu so zahraničnými kolegami zo susedných regiónov [Poľsko, východné Nemecko (NDR) a Rakúsko] ich priblížili množstvu geológov z celého sveta.

Tab. 1. Zoznam máp 1 : 200 000 aj s vysvetlivkami.

Rok	Názov mapy	Textové vysvetlivky
1964	Lorenz, W., Škvor, V. et al.: Geologická mapa ČSSR 1 : 200 000, M-33-VIII, list Chabařovice – Dresden	Zoubek, V., Škvor, V. et al. (1963)
1964	Lorenz, W., Kopecký, L. et al.: Geologická mapa ČSSR 1 : 200 000, M-33-IX, list Děčín – Görlitz	Kopecký, L. et al. (1963)
1963	Svoboda, J. et al.: Geologická mapa ČSSR 1 : 200 000, M-33-X, list Liberec	Svoboda, J. et al. (1962)
1963	Zoubek, V., Hoth, K., Lorenz, W. et al.: Geologická mapa ČSSR 1 : 200 000, M-33-XIII, list Karlovy Vary – Plauen	Zoubek, V. et al. (1963)
1964	Zoubek, V., Hoth, K., Lorenz, W. et al.: Geologická mapa ČSSR 1 : 200 000, M-33-XIV, list Teplice – Annaberg-Buchholz	Zoubek, V., Škvor, V. et al. (1963)
1964	Horný, R. et al.: Geologická mapa ČSSR 1 : 200 000, M-33-XV, list Praha	Horný, R. et al. (1963)
1964	Čepek, L. et al.: Geologická mapa ČSSR 1 : 200 000, M-33-XVI, list Hradec Králové	Čepek, L. et al. (1963)
1962	Svoboda, J. et al.: Geologická mapa ČSSR 1 : 200 000, M-33-XVII, list Náchod	Svoboda, J. et al. (1961)
1963	Pouba, Z. et al.: Geologická mapa ČSSR 1 : 200 000, M-33-XVIII, list Jeseník	Pouba, Z. et al. (1962)
1963	Vejnar, Z. et al.: Geologická mapa ČSSR 1 : 200 000, M-33-XIX, list Mariánské Lázně, list M-33-XXV, list Švarcava	Vejnar, Z., Zoubek, V. et al. (1962)
1961	Čepek, L. et al.: Geologická mapa ČSSR 1 : 200 000, M-33-XX, list Plzeň	Čepek, L. et al. (1961)
1964	Kodym, ml., O. et al.: Geologická mapa ČSSR 1 : 200 000, M-33-XXI, list Tábor	Kodym, ml., O., et al. (1963)
1964	Beneš, K. et al.: Geologická mapa ČSSR 1 : 200 000, M-33-XXII, list Jihlava	Beneš, K. et al. (1963)
1964	Svoboda, J. et al.: Geologická mapa ČSSR 1 : 200 000, M-33-XXIII, list Česká Třebová	Svoboda, J. et al., (1962)
1963	Roth, Z. et al.: Geologická mapa ČSSR 1 : 200 000, M-33-XXIV, list Olomouc	Roth, Z. et al. (1962)
1964	Roth, Z. et al.: Geologická mapa ČSSR 1 : 200 000, M-34 -XIX, list Ostrava, M-34 -XIII, list Strahovice	Roth, Z. et al. (1962)
1963	Roth, Z. et al.: Geologická mapa ČSSR 1 : 200 000, M-34-XX, list Trstená	Roth, Z. et al. (1963)
1963	Matějka, A. a Chmelík, F.: Geologická mapa ČSSR 1 : 200 000, M-34-XX, list Spišská Stará Ves	Matějka, A. et al. (1963)
1963	Kodym, ml., O. et al.: Geologická mapa ČSSR 1 : 200 000, M-33-XXVI, list Strakonice	Kodym, ml., O. et al. (1961)
1964	Čech, V. et al.: Geologická mapa ČSSR 1 : 200 000, M-33-XXVII, list České Budějovice, M-33-XXXIII, list Vyšší Brod	Čech, V. et al. (1962)
1963	Dudek, A. et al.: Geologická mapa ČSSR 1 : 200 000, M-33-XXVIII, list Jindřichův Hradec	Dudek, A. et al. (1962)
1963	Buday, T. et al.: Geologická mapa ČSSR 1 : 200 000, M-33-XXIX, list Brno	Kalášek, J. et al. (1963)
1963	Buday, T. et al.: Geologická mapa ČSSR 1 : 200 000, M-33-XXX, list Gottwaldov	Buday, T. et al. (1963)
1962	Mahel', M. et al.: Geologická mapa ČSSR 1 : 200 000, M-34-XXV, list Žilina	Mahel', M. et al. (1962)
1964	Mahel', M.: Geologická mapa ČSSR 1 : 200 000, M-34-XXVI, list Banská Bystrica	Mahel', M. et al. (1964)
1964	Fusán, O. et al.: Geologická mapa ČSSR 1 : 200 000, M-34-XXVII, list Vysoké Tatry	Fusán, O. et al. (1963)
1964	Matějka, A. et al.: Geologická mapa ČSSR 1 : 200 000, M-34-XXII, list Zborov a M-34-XXVIII list Košice	Matějka, A. et al. (1964)
1964	Leško, B.: Geologická mapa ČSSR 1 : 200 000, M-34-XXIX, list Snina	Leško, B. et al. (1964)
1963	Buday, T. et al.: Geologická mapa ČSSR 1 : 200 000, M-33-XXXVI, list Bratislava, M-33-XXXV, list Wien	Buday, T. et al. (1963)
1963	Kuthan, M. et al.: Geologická mapa ČSSR 1 : 200 000, M-34-XXX, list Nitra	Kuthan, M. et al. (1963)
1963	Kuthan, M. et al.: Geologická mapa ČSSR 1 : 200 000, M-34-XXXII, list Zvolen	Kuthan, M. et al. (1963)
1963	Fusán, O.: Geologická mapa ČSSR 1 : 200 000, M-34-XXXIII, list Rimavská Sobota	Fusán, O. et al. (1964)
1963	Čechovič, V. et al.: Geologická mapa ČSSR 1 : 200 000, M-34-XXXIV, list Trebišov	Čechovič, V. et al. (1963)
1963	Seneš, J. a Kuthan, M.: Geologická mapa ČSSR 1 : 200 000, M-34-XXXV, list Čierna	Seneš, J. et al. (1963)
1962	Seneš, J.: Geologická mapa ČSSR 1 : 200 000, L-34-I, list Nové Zámky	Seneš, J. et al. (1962)
1962	Buday, T., 1962: Geologická mapa ČSSR 1 : 200 000, L-33-VI, list Čalovo	Buday, T. a Lukniš, M. (1962)

Z pokongresových exkurzií („C“), s ktorými sa počítalo od 30. augusta až do 9. septembra 1968, sa nerealizovala ani jedna. Nemohla tak byť slávnostne umiestnená pamätaná tabuľa geológovi A. Kmeťovi na Sitne v rámci exkurzie 18C (obr. 2B).

Geologicky zaujímavé územia Rakúska, západného Nemecka (NSR), Poľska a Rumunska preto nemohli geológovia týchto krajín účastníkom kongresu predstaviť. Podľa rozprávania Dr. Dudeka však kolegovia z Poľska, Maďar-

Obr. 2A. Logo kongresu (archív A. Dudeka).

Obr. 2B. Medená pamätaná tabuľa, v súčasnosti umiestnená v interiéri ŠGÚDŠ, ktorá mala byť v rámci pokongresovej exkurznej trasy 18C odhalená na Sitne (z pozostalosti vulkanológov manželov Karolusovcov, zachoval A. Nagy).

ska a Rumunska v ojedinelých prípadoch previedli „načierano“ niekoľkými trasami 9 zahraničných (pravdepodobne zámorských) geológov.

Už len príprava 50 trás terénnych exkurzií predstavovala gigantické dielo, na ktorom spolupracovalo množstvo odborníkov a pracovníkov technického a administratívneho zabezpečenia. Počas obdobia príprav (1965 – 1968) to predstavovalo prejsť všetky trasy exkurzií, rezervovať ubytovanie, stravu, dopravu, sprístupniť odkryvy, zabezpečiť logistiku presunov, ale aj mnohé sprievodné programy (napr. filmový festival s geologickou tematikou) a množstvo prezentačných materiálov (8. 8. 1968 boli vydané aj známky s tematikou kongresu; obr. 3).

V prípravnej fáze bolo dôležité zabezpečiť aj zostavenie textov vrátane množstva grafických príloh, a hlavne publikovanie textových sprievodcov terénnych exkurzií (tab. 2).

Po skončení predkongresových exkurzií, o ktorých priebehu, počte zúčastnených, strave, ubytovaní, doprave atď., podrobne informuje manuskriptová správa Budaya (1968), sa začala oficiálna časť kongresu.

Samotný priebeh kongresu vyžadoval ubytovanie približne 4 000 účastníkov (3 793 členov plus mnohí zahraniční rodinní príslušníci) celkovo zo 103 krajín sveta vrátane pozorovateľských, zabezpečenie prednáškových miestností a množstvo administratívnej práce. Bolo to neskutočné osobné nasadenie a úsilie našich ľudí oddaných tomuto obrovskému podniku, ktorý v dejinách československej geológie nemal a dodnes nemá obdobu. Pre československú geológiu mal predstavovať absolútny vrchol a zároveň možnosť vzdať poctu práci vtedajších geológov, ale aj ich predchodcov. Ako dramaticky sa toto úsilie skončilo, už dnes veľa geológov nevie.

Po skončení predkongresových exkurzií v pondelok 19. augusta doobeda bol v ľavom kridle výstavných hál na výstavisku vtedajšieho Parku kultúry a oddechu (PKO) Julia Fučíka slávnostne otvorený XXIII. medzinárodný geologický kongres. V strednej hale zasadala jeho rada. Poobede kongres pokračoval úvodnou prednáškou o geologickej stavbe Československa a tromi prednáškami o globálnych problémoch svetovej geológie.

Od 20. augusta prebiehali v budovách Českého vysokého učení technického (ČVÚT) zasadnutia odborných

Obr. 3. Známkys vydané pri príležitosti kongresu.

Tab. 2. Exkurzní sprievodcovia.

Č.	Krajina	Názov	Autori
1AC	Československo	Crystalline and Magmatic Complexes of Czechoslovakia	Sattran, V. et al.
2AC	Československo	Unmetamorphosed Sedimentary Formations of Czechoslovakia	Roth, Z. et al.
3AC	Československo	Crystalline Complexes of the Bohemian Massif	Vejnar, Z. et al.
4AC	Československo	Sedimentary Formations of the Bohemian Massif	Havlina, V. et al.
5AC	Československo	Geology of the Inner West-Carpathians	Maheľ, M. et al.
6AC	Československo	The Flysch and Klippen Belts, Neogene Basins of West Carpathians	Pesl, V. et al.
7AC	Československo	Pre-Cambrian of the Core of the Bohemian Massif	Suk, M. et al.
8AC	Československo, Poľsko	Geology of the West Sudeten	Chaloupský, J. et al.
9AC	Československo	Geology of the Eastern Marginal Area of the Bohemian Massif	Mísař, Z. et al.
10AC	Československo, NDR	Geology of the Krušné Hory (Erzgebirge) Mountains	Škvor, V. et al.
11AC	Československo	Early Paleozoic of the Bohemian Massif	Chlupáč, I. et al.
12AC	Československo	The Platform Cover the Bohemian Massif	Macák, F. et al.
13AC	Československo	Tertiary Basins and Young Volcanics of the Bohemian Massif	Šantrůček, P. J. et al.
14AC	Československo	Contact between the Bohemian Massif and Carpathians	Menčík, E. et al.
15AC	Československo	Mesozoic of the Inner West Carpathians and Klippen Belt	Biely, A. et al.
16AC	Československo	Crystalline Complexes of the West Carpathians	Kamenický, J. et al.
17AC	Československo	Inner-Carpathian and Outer Flysch of the East Slovakia	Koráb, T. et al.
18AC	Československo	Neovolcanics of the West Carpathians	Karolus, K. et al.
19AC	Československo	The neogene Basins of West Carpathians	Seneš, J. et al.
20AC	Československo	Kaolin and Clay Deposits in West Bohemia	Kužvart, M. et al.
21AC	Československo	Ground Waters and Mineral Waters of Czechoslovakia	Myslil, V. et al.
22AC	Československo, NDR	Hydrothermal Ore Deposits of the Bohemian Massif	Bernard, J. H. et al.
23AC	Československo, Poľsko	Stratiform Ore Deposits the Bohemian Massif and of the Silesia – Cracow Area	Gruszczyk, H. et al.
24AC	Československo	Ore deposits of the West Carpathians	Varček, C. et al.
25AC	Československo	Quaternary of the Bohemian Massif and the Carpathian Foredeep	Šibrava, V. et al.
26AC	Československo, Rakúsko, NDR	Problems of Flysch and Molasse Complexes	Cicha, I. et al.
27AC	Československo	Engineering-Geological Problems in North-Western Bohemia	Pašek, J. et al.
28AC	Československo	Engeneering Geology of Slovak Carpathians	Matula, M. et al.
29AC	Československo	Genesis of Granitoids in the Bohemian Massif	Palivcová, M. et al.
30AC	Československo	Significant Paleontological Localiteies in Czechoslovakia	Bouček, B. et al.
31AC	Československo	Quaternary of the West Carpathians	Lukniš, M. et al.
32C	Rakúsko	Crystalline Complexes in the Southern Parts of the Bohemian Mas-sif and in the Eastern Alps	Frasl, G. et al.
33C	Rakúsko	Neogene Basins and Sedimentary Units of the Eastern Alps near Vienna	Grill, R. et al.
34C	NSR	The Position of the Excursion Areas within the Scope of the Va-riscan Orogen	Gaertner von, H. R. et al.
35C	NSR	Moldanubicum in Bavaria	Fischer, G.
36AC	NDR	Stratigraphy of the (Ordovician) Silurian and Devonian of the Saxothuringicum and The Harz	Reichstein, M. et al.
37AC	NDR	Crystalline and Paleozoic Formations at the Northern Edge of the Bohemian Massif	Watznauer, A. et al.
38AC	NDR	Sedimentary Rocks and Deposits in Saxony and Thuringia	Jung, W. et al.
39C	Maďarsko	Geology of the Transdanubian Central Mountains	Fülöp, J. et al.
40C	Maďarsko	Cenozoic Volcanism in Hungary	Pantó, G. et al.
41C	Maďarsko	The Quaternary of the Hungarian Basin	Rónai, A. et al.

Tab. 2 – pokračovanie.

Č.	Krajina	Názov	Autori
42C	Maďarsko	Geology of the Pannonicum (Oil- and hydrogeology of the basin fillings)	Kertai, Gy. et al.
43C	Poľsko	Geology of the Upper Silesian Coal Basin	Dembowski, Z. et al.
44C	Poľsko	Geology of the Polish Flysch Carpathians	Książkiewicz, M. et al.
45C	Poľsko	The paleozoic and Mesozoic in the Świętokrzyskie Mts. And the Cainozoic in the Carpathian Foredeep	Kowalczewski, Z. et al.
46AC	Rumunsko	Crystalline, Mesozoic and Flysch Complexes of the East Carpathians (Northern Sector)	Joja, T. et al.
47AC	Rumunsko	Crystalline, Mesozoic Complexes and Volcanism in the East Carpathians (Central Sector)	Ianovici, V. et al.
48AC	Rumunsko	Neogene Volcanism and Ore deposits in the Apuseni Mts.	Giușcă, D. et al.
49AC	Rumunsko	Geological Structure of the Southwestern Carpathians	Codarcea, A. et al.
50AC	Rumunsko	Geology of the Inner Zones of the Carpathian Bend	Patrulus, D. et al.

sekcii, konali sa sympóziá, vedecké prednášky a schôdzky medzinárodných vedeckých spoločností (tab. 3, príl. 1). Bola založená napr. Medzinárodná asociácia inžinierskych geológov (*International Association for Engineering Geology*, IAEG), do ktorej čela bol zvolený akademik Q. Záruba. Mala sa konať zakladajúca schôdza Asociácie matematických geológov a mal byť vyhlásený Medzinárodný program geologických korelácií (*International Geoscience of Geological Correlation Programme*, IGCP).

Na 21. augusta o 10.00 boli pozvaní na Pražský hrad na slávnostnú audienciu u prezidenta republiky Ludvíka Svobodu okrem hlavných predstaviteľov kongresu aj vedúci oficiálnych delegácií geológov zúčastnených krajín (obr. 4).

Skoro ráno sa ale v uliciach objavila ťažká vojenská technika vojsk Varšavskej zmluvy, ktorú začali vykladať z lietadiel na pražskom letisku Ruzyně už o 2.00 hod. v noci na 21. augusta. Dr. Svoboda, prezident kongresu,

Tab. 3. Reporty zo zasadnutí jednotlivých odborných sekcii a sympózií.

Názov	Redaktori
Upper Mantle (Geological processes) Section 1	Beneš, K. et al., 1968
Volcanism and Tectogenesis (Section 2)	Kuthan, M. et al., 1968
Orogenic Belts (Section 3)	Mišík, M. et al., 1968
Geology of Pre-Cambrian (Section 4)	Hejtman, B. et al., 1968
Geological Results of Applied Geophysics (Section, 5)	Mašín, J. et al., 1968
Geochemistry (Section 6)	Kantor, J. et al., 1968
Endogenous Ore Deposits (Section 7)	Štemprok, M. et al., 1968
Genesis and Classification of Sedimentary Rocks (Section 8)	Konta, J. et al., 1968
Stratigraphy of Central European Lower Paleozoic (Section 9)	Šnajdr, M. et al., 1968
Tertiary/Quaternary boundary (Section 10)	Tejkal, J. et al., 1968
Origin of Coal Deposits (Section 11)	Dopita, M. et al., 1968
Engineering Geology in Country Planning (Section 12)	Záruba, Q. et al., 1968
Other Subjects (Section 13)	Slávik, J. et al., 1968
Genesis of the Kaolin Deposits (Symposium I)	Vachtl, J. et al., 1968
Kaolin Deposits of the World A – Europe (Symposium I)	Vachtl, J. et al., 1969
Kaolin Deposits of the World B – Oversea Countries (Symposium I)	Vachtl, J. et al., 1969
Genesis of Mineral and Thermal Waters (Symposium II)	Kačura, G. et al., 1968
Mineral and Thermal Waters of the World A – Europe (Symposium II)	Kačura, G. et al., 1968
Mineral and Thermal Waters of the World B – Oversea Countries (Symposium II)	Kačura, G. a Jetel, J., 1969
Abstracts	1968
General Proceedings	Dudek, A. et al., 1970
Evolution, Ostracoda, Paleontology and Paleobiogeography, Other Subjects	Marek, J., 1972

Son Excellence Monsieur Ludvík Svoboda, Président de la République Socialiste Tchécoslovaque, recevra les chefs des délégations nationales du XXIIIe Congrès Géologique International.

Le Comité d'Organisation du Congrès a l'honneur de prier

M. A. Dudek

de bien vouloir participer à cette réception solennelle qui aura lieu au Château de Prague le 21 Août 1968 à 10,00 H.

Départ des autocars à 9,30 H de l'entrée E de l'Université Technique.

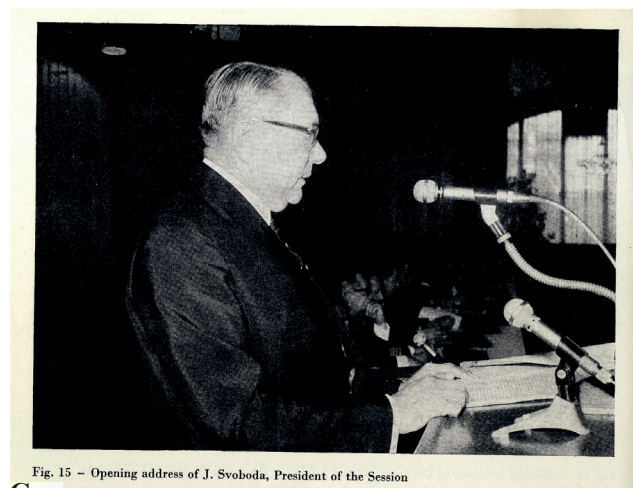
Obr. 4. Pozvánka adresovaná Dr. Dudekovi na slávnostné prijatie u prezidenta L. Svobodu (archív A. Dudeka).

A

B

C

D

Obr. 5. A: Dosluhujúci prezident D. N. Wadia (India) víta nového prezidenta kongresu J. Svobodu. B: Otváracia ceremónia, 19. august. C: Úvodný príhovor prezidenta kongresu J. Svobodu. D: Posledné stretnutie výboru, ktoré rozhodlo o predčasnom ukončení kongresu. V strede stojaci Dr. A. Dudek. Čiernobiele fotografie aj s pôvodným anglickým textom sú z publikácie General Proceedings (Dudek et al., 1970).

Fig. 5. A: Preliminary meeting of the Council. Past President D. N. Wadia (India) invites the newly elected President J. Svoboda (Czechoslovakia) to take the chair. B: C. Roy (India) on the left, J. Petránek (Czechoslovakia) on the right. B: Opening ceremony of the 23rd Session in the Assembly Hall, August 19. C: Opening speech of J. Svoboda, President of the session. D: Last meeting of the Bureau, where decision on the premature closing of the Session was made. A. Dudek opens the meeting.

spolu s Dr. Dudekom sa skoro ráno vypravili služobnou Tatrou 603 do Domu techniky, kde mal kongres pokračovať, zistiť, čo sa deje. Na moste cez Vltavu sa však dostali do zápchty spôsobenej inváznou armádou. Pražskí občania, cítiac, že sa geológovia musia niekam súrne dostať, zdvihli auto a preniesli ho na vlastných pleciach po chodníku tam, kde mohlo voľne pokračovať v ceste. Po ich príjazde bolo okamžite zvolané byro kongresu vedúcich delegácií, aby rokovalo o ďalšom priebehu a o tom, či vlastne kongres v takejto situácii bude pokračovať. V stredu 21. a vo štvrtok 22. augusta boli tieto zasadania zvolané hneď v úvode dňa a až po nich pokračovali prednášky podľa programu. Pod tlakom bezprecedentnej situácie s prvými obeťami na životoch civilného obyvateľstva sa však kongres v piatok 23. augusta predčasne skončil (obr. 5D a 6), nie ako sa traduje, že sa tak stalo už 21. augusta. Nikto si ani v najsmelšej fantázii nedokázal predstaviť takéto násilné zrušenie XXIII. medzinárodného geologického kongresu v Prahe v roku 1968 (bližšie o auguste 1968 a o tom, čo mu predchádzalo z politického a vojenského hľadiska, v publikácii Štaigla a Štefanského, 2007).

O tom, ako sa účastníkov kongresu z vtedajšieho Geologického ústavu D. Štúra (GÚDŠ) v Bratislave dotkla táto, aj po 50 rokoch citlivá udalosť, svedčí desiatky rokov nepublikovaná petícia z 28. augusta 1968. Podpisalo ju takmer 200 jeho vtedajších zamestnancov a adresovali ju Ústrednému výboru KSČ (Komunistickej strany Československa) a KSS (Komunistickej strany Slovenska). Z materiálov petície, prvýkrát zverejnenej v doslovnom znení v publikácii *História geológie na Slovensku* (Grecula et al., 2006), vyberáme časť týkajúcu sa kongresu: „Ako priami

účastníci XXIII. Medzinárodného geologického kongresu rozhodne protestujeme proti propagande okupantských rozhlasových staníc, ktoré túto vrcholnú svetovú vedeckú inštitúciu obvinili z priamej účasti na príprave údajnej kontrarevolúcie v ČSSR. Poznamenávame, že na kongrese boli prítomní zástupcovia 91 krajín a kongres sa pripravoval 4 roky. Medzi účastníkmi kongresu bolo niekoľko stoviek delegátov ZSSR (Zväz sovietskych socialistických republík) a ostatných socialistických štátov, ktorí veľmi ťažko znášali nezákonný akt okupácie ČSSR (Československej socialistickej republiky). Zahraniční delegáti, namiesto organizovania nepriateľských akcií proti Československu, sami sa hlásili v počte vyše 500 ľudí ako dobrovoľní darcovia krvi pre obeť intervencie.“

Vtedajší riaditeľ GÚDŠ Dr. M. Kuthan po návrate z prerušeného kongresu výstižne charakterizoval vzniknutú situáciu vo svojom prejave na mimoriadnej schôdzke, konanej pri príležitosti 24. výročia SNP (Slovenského národného povstania) 28. augusta na pôde GÚDŠ v Bratislave. Rovnako ako predchádzajúci petičný materiál, jeho prejav nebol roky zverejnený. Doslovné autentické znenie je citované v publikácii Grecula et al. (l. c.) v časti týkajúcej sa kongresu: „Napriek najotrasnejším zážitkom, ktoré sme v posledných dňoch prežili, obidva národy zachovali národnú hrdosť, disciplinovanosť a zaujali taký postoj, ktorý otriasol údernou silou tankov, ktoré nemali proti komu zakročiť, do koho strieľať, čo ochraňovať atď. Ešte minulý rok sme si ťažkali, že naše národy nemajú osobnosti. Dnes celý svet našich vedúcich predstaviteľov obdivuje. Iste, že to boli práve tie tvrdé skúšky, ktoré boli kolískou nášho rastu. Ale bolo by to príliš veľké zjednodušovanie. Korene ležia inde. Krásne to vystihol profesor J. Koutek, od ktorého mám Vám, ktorí ste pripravili vedecký materiál pre kongres, tlmočiť jeho pozdravy i obdiv. Doslova hovoril: Já obdivuji Vaše mladé muže, kteří byli schopni v tak krátké době zvládnout problém cizích jazyků, kteří vědí společensky vystupovat a kteří vědí získávat sympatie příslušníků ji-

Obr. 6. Fotografia tanku s bielym inváznym pruhom pred veľkoplošným plagátom XXIII. medzinárodného geologického kongresu (XXIII. IGC), ktorá kolovala medzi jeho účastníkmi (foto: F. Ellenberger; zdroj: fotoarchiv.geology.cz/foto/26905).

ných národů. “ (Doteraz sú z nich na Slovensku medzi nami A. Biely, T. Ďurkovič, R. Lehotayová, A. Mihaliková, A. Ondrejčíková, J. Pristaš, L. Snopko, D. Vass, E. Vašková, J. Vozár a J. Zelman).

PO KONGRESE

Po predčasnom skončení kongresu sa začal organizovať presun zahraničných účastníkov do ich domovských krajín. Musel byť rýchly a nenápadný. Nikto netušil, čo sa môže stať. Našťastie, všetko prebehlo nesmierne organizovane a úspešne.

Podľa slov Dr. Dudeka do 1,5 roka po skončení kongresu s malým kolektívom ľudí oddaných veci vyriešili povinnosť kompenzácie všetkých nerealizovaných poplat-

kov účastníkov. Išlo o vrátenie finančných prostriedkov za neuskutočnené pokongresové terénne exkurzie vrátane všetkého, čo ich účastníci v rámci nich zaplatili, resp. za ubytovanie v Prahe, ktoré pre predčasné skončenie kongresu nevyužili. Bolo potrebné zabezpečiť aj doručenie geologických vzoriek, ktoré si nazhromaždili účastníci predkongresových exkurzií. Boli to starostlivo zabalené vzorky v debnách, ktoré odviezlo niekoľko nákladných áut do Hamburgu a ďalej boli loďnou dopravou doručené do zámoria. Do krajín Európy boli odoslané poštou. Všetky zásielky museli prejsť colnou kontrolou. Dr. Dudek povedal, že si nedokázal predstaviť, že by sa tak nestalo a Československo by zostalo niekomu niečo dlžné.

ZÁVER

Zakladajúci Medzinárodný geologický kongres (IGC) sa uskutočnil v r. 1875 a od r. 1878 (skôr ako moderné olympijské hry – 1896) ho pravidelne, každé štyri roky, organizovala iná členská krajina.

Delegáti v indickom Dillí v r. 1964 po prezentácii „generálok“ jednomyselne odsúhlasili, že XXIII. medzinárodný geologický kongres usporiada Československo. Tým bolo korunované vedecké úsilie našich predchodcov. Možnosť usporiadať kongres mali iba krajiny s oveľa väčšími finančnými dotáciami do geologického výskumu a prieskumu. Československo sa však vôbec nestratilo. Dôstojne sa zapísalo do dejín celosvetového vedeckého bádania v oblasti geologickej stavby regiónov Európy.

Som rád, že Dr. Arnošt Dudek prijal v r. 2018 môj návrh (A. Nagy) vycestovať za ním do jeho pražského bydliska, vypočuť si a zaznamenať jeho autentické spomienky. Nesmierne si cením, že počas rozhovoru viackrát zdôraznil, že bez entuziazmu jeho spolupracovníkov oddaných reprezentácii Československa pred toľkými svetovými kapacitami v oblasti geologických vied by kongres nemohol byť takou špičkovou prezentáciou pred svetom. Ešte nikoho som nepočul rozprávať o svojich bývalých spolupracovníkoch s takým rešpektom, úctou a pokorou.

Uplynulých 50 rokov od predčasného skončenia kongresu bolo naplnených úsilím v skúmaní geologickej stavby česko-slovenského územia. Pričinili sa o to nielen vtedajší geológovia, ale aj ich mladší nasledovníci až po súčasnú generáciu geológov. Dokladá to bohatá história publikovaných výskumov na oboch stranách rieky Moravy. Neotrasiteľné presvedčenie geológov, že geológia sa hranicami štátov nekončí, bolo najlepším možným spôsobom prezentované na spomínanom kongrese a platí aj teraz.

Československo sa 21. augusta 1968 stalo krajinou, ktorú napadli vlastní spojenci (ZSSR, Bulharsko, Maďarsko, Poľsko, NDR), zoskupení s ďalšími socialistickými štátmi vo vojenskom pakte Varšavská zmluva (1955 – 1991), určenom na ich vzájomnú ochranu.

Okamžite po okupácii ZSSR využil svoje právo veta v Bezpečnostnej rade OSN a tým znemožnil medzinárodné odsúdenie vstupu „spriatelenej“ armády do Československa pod jeho vedením.

Podakovanie

Náš skromný príspevok sa opiera o spomienky generálneho sekretára XXIII. medzinárodného geologického kongresu konaného v r. 1968 RNDr. Arnošta Dudeka, DrSc. (*8. 5. 1928), pochádzajúceho z Turčianskeho Sv. Martina, ktorý je doteraz aktívny v Českej geologickej službe (ČGS). Za jeho ochotu podeliť sa o ne mu patrí najväčšia vďaka. Náš príspevok je venovaný predovšetkým jemu a všetkým československým účastníkom kongresu, ktorí sú stále medzi nami.

Podakovanie adresujeme aj pánovi Zdeňkovi Novotnému z Českej geologickej služby, ktorý nám nezištne sprostredkoval e-mailovú komunikáciu medzi Prahou a Bratislavou. Ďakujeme Dr. Ondrejovi Pelechovi za poskytnutie niekoľkých prác, ktoré obohatili poznanie o historickom pozadí udalosti. Pani Gabriele Bruteničovej z archívu ŠGÚDŠ (geofondu) v Bratislave ďakujeme za skenovanie obrázkov v texte a všetkých materiálov uvedených v prílohe, pani Zuzane Sabovej z Ústrednej geologickej knižnice Slovenskej republiky pri ŠGÚDŠ za ústretovú spoluprácu pri zabezpečení archívnych textových materiálov a pani Janke Hrtusovej z ŠGÚDŠ za starostlivú jazykovú úpravu.

Sme veľmi radi, že môžeme poďakovať Dominike Kunertovej z Center for War studies, University of Southern Denmark, za kritické pripomienky a láskavé zhodnotenie našej práce.

LITERATÚRA

- Buday, T., Mahel', M., Máška, M., Matějka, A., Svoboda, J. a Zoubek, V., 1960: Tektonická mapa Československa 1 : 1 000 000. Praha, Ústř. Úst. geol.
- Buday, T., 1968: Zprávy o exkurzích po zasedání XXIII. Medzinárodního geologického kongresu v Praze. Manuskript. Praha, archiv ČGÚ.
- Grecula, P., Bartalský, J., Cambel, B., Herčko, I., Kaličiak, M., Matula, M., Melioris, L., Polakovič, D., Slavkay, M., Som-bathý, L., Šefara, J., Baňacký, V., Bezák, V., Bielik, M., Bu-jalka, P., Ďurkovič, T., Elečko, M., Franko, O., Gargulák, M., Hanzel, V., Hovorka, D., Janočko, J., Konečný, V., Kucharič, E., Maglay, J., Marschalko, R., Mello, J., Michalík, J., Plašienka, D., Polák, M., Pristaš, J., Reichwalder, P., Samuel, O., Stráňák, Z., Šarík, I., Vass, D. a Vozár, J., 2006: História geológie na Slovensku. Zv. 2. Bratislava, Št. Geol. Úst. D. Štúra, 942 s.
- Murty, K. S. a Oldroyd, D., 2011: The 22nd International Geological Congress, New Delhi, 1964. Episodes, 34, 4, 263 – 267. http://iugs.org/uploads/IGCs/22nd_IGC_NewDelhi_1964.pdf.
- Sørensen, H., 2007: The 21st International Geological Congress, Norden 1960. Episodes, 30, 2, 125 – 130, http://iugs.org/uploads/IGCs/21st_IGC_Norden_1960.pdf.
- Štaigl, J. a Štefanský, M., 2007: Vojenské dejiny Slovenska, VI. zv., 1945 – 1968. Bratislava, Magnetpress, 351 s.

Citácie geologických máp 1 : 200 000 a textových vysvetliviek k nim v poradí, ako je uvedené v tab. 1

- Lorenz, W., Škvor, V., Blüher, H.-J., Gotte, W., Hirschmann, G., Hoth, K., Huebscher, H.-D., Behr, H.-J., Schubert, G., Ste-ding, D., Soukup, J., Tröger K.-A., Václ, J. a Kopecký, L., 1964: Geologická mapa ČSSR, mapa předčtvrtohorních útvarů 1 : 200 000, M-33-VIII, list Chabařovice – Dresden. Praha, Ústř. Geol. úř. a Ústř. Úst. geol.

- Zoubek, V., Škvor, V., Ambrož, V., Balatka, B., Bretšneider, P., Čeppek, L., Hoth, K., Klein, V., Kopecký, L., Lomoz, M., Malecha, A., Malkovský, M., Myslíl, V., Odehnal, L., Pacovská, E., Polák, A., Řezáč, B., Sládek, J., Soukup, J., Tásler, R., Václ, J., Valín, F., Váně, M. a Waldhausrová, J., 1963: Vysvětlivky k přehledné geologické mapě ČSSR 1 : 200 000, M-33-XIV Teplice a M-33-VIII Chabařovice. Praha, Geofond, nakl. ČSAV, 260 s.
- Lorenz, W., Kopecký, L., Berezowski, Z., Chaloupský, J., Hirschmann, G., Soukup, J., Schubert, G., Steding, D., Škvor, V., Tröger K.-A. a Václ, J., 1964: Geologická mapa ČSSR, mapa předčtvrtohorních útvarů 1 : 200 000, M-33-IX, list Děčín – Görlitz. Praha, Ústř. Geol. úř. a Ústř. Úst. geol.
- Kopecký, L., Bůžek, Č., Dvořák, J., Fejfar, O., Gabrielová-Bořková, N., Hirschmann, G., Chaloupský, J., Jetel, J., Kaiser, T., Líbalová, J., Louček, D., Řeháková, Z., Sattran, V., Soukup, J., Svoboda, J., Štemprok, M., Škvor, V. a Václ, J., 1963: Vysvětlivky k přehledné geologické mapě ČSSR 1 : 200 000, M-33-IX, Děčín. Praha, Geofond, nakl. ČSAV, 176 s.
- Svoboda, J., Chaloupský, J., Tásler, R. a Soukup, J., 1963: Geologická mapa ČSSR, mapa předčtvrtohorních útvarů 1 : 200 000, M-33-X, list Liberec. Praha, Ústř. Geol. úř. a Ústř. Úst. geol.
- Svoboda, J., Chaloupský, J., Dohnal, Z., Fediuk, F., Chaloupská, M., Kaiser, T., Kopecký, L., Louček, D., Mrňa, F., Myslíl, V., Pacovská, E., Pavlu, D., Polák, A., Soukup, J., Tásler, R. a Václ, J., 1962: Vysvětlivky k přehledné geologické mapě ČSSR 1 : 200 000, M-33-X Liberec. Praha, Geofond, nakl. ČSAV, 124 s.
- Zoubek, V., Hoth, K., Lorenz, W., Ambrož, V., Mrázek, A., Šantrůček, P., Čeppek, L., Fiala, F., Hokr, Z., Tásler, R., Václ, J., Kopecký, L., Vejnar, Z., Zoubek, V. a Škvor, V., 1963: Geologická mapa ČSSR, mapa předčtvrtohorních útvarů 1 : 200 000, M-33-XIII, list Karlovy Vary – Plauen. Praha, Ústř. Geol. úř. a Ústř. Úst. geol.
- Zoubek, V., Ambrož, V., Balatka, B., Fiala, F., Holubec, J., Hoth, K., Jetel, J., Kolářová, M., Kopecký, L., Lorenz, W., Myslíl, V., Odehnal, L., Polák, A., Sládek, J., Steinocher, V., Šmíd, B., Václ, J. a Vrba, J., 1963: Vysvětlivky k přehledné geologické mapě ČSSR 1 : 200 000, M-33-XIII Karlovy Vary. Praha, Geofond, nakl. ČSAV, 110 s.
- Zoubek, V., Hoth, K., Lorenz, W., Bretšneider, P., Čeppek, L., Tásler, R., Kopecký, L., Malkovský, M., Václ, J., Škvor, V. a Soukup, J., 1964: Geologická mapa ČSSR, mapa předčtvrtohorních útvarů 1 : 200 000, M-33-XIV, list Teplice – Anna-berg-Buchholz. Praha, Ústř. Geol. úř. a Ústř. Úst. geol.
- Zoubek, V., Škvor, V., Ambrož, V., Balatka, B., Bretšneider, P., Čeppek, L., Hoth, K., Klein, V., Kopecký, L., Lomoz, M., Malecha, A., Malkovský, M., Myslíl, V., Odehnal, L., Pacovská, E., Polák, A., Řezáč, B., Sládek, J., Soukup, J., Tásler, R., Václ, J., Valín, F., Váně, M. a Waldhausrová, J., 1963: Vysvětlivky k přehledné geologické mapě ČSSR 1 : 200 000, M-33-XIV Teplice a M-33-VIII Chabařovice. Praha, Geofond, nakl. ČSAV, 260 s.
- Horný, R., Čech, V., Kodym, ml., O., Havlíček, V., Chlupáč, I., Svoboda, J., Holub, V., Klein, V., Macák, F., Müller, V., Malkovský, M., Röhlich, P., Soukup, J., Vachtl, J. a Kopecký, L., 1964: Geologická mapa ČSSR, mapa předčtvrtohorních útvarů 1 : 200 000, M-33-XV, list Praha. Praha, Ústř. Geol. úř. a Ústř. Úst. geol.
- Horný, R., Havlíček, V., Holub, V., Chlupáč, I., Jetel, J., Klein, V., Kodym, ml., O., Kopecký, L., Kunský, J., Líbalová, J., Odehnal, L., Pacovská, E., Röhlich, P., Soukup, J. a Václ, J., 1963: Vysvětlivky k přehledné geologické mapě ČSSR 1 : 200 000, M-33-XV Praha. Praha, Geofond, nakl. ČSAV, 220 s.
- Čeppek, L., Čech, V., Klein, V., Urbánek, L., Havlena, V., Soukup, J., Svoboda, J., Tásler, R., Kopecký, L. et al., 1964: Geologická mapa ČSSR, mapa předčtvrtohorních útvarů 1 : 200 000, M-33-XVI, list Hradec Králové. Praha, Ústř. Geol. úř. a Ústř. Úst. geol.
- Čeppek, L., Beneš, K., Čech, V., Havlena, V., Holub, V., Klein, V., Kopecký, L., Řezáč, B., Sattran, V., Soukup, J., Svoboda, J., Tásler, R. a Vodička, J., 1964: Vysvětlivky k přehledné geologické mapě ČSSR 1 : 200 000, M-33-XVI Hradec Králové. Praha, Geofond, nakl. ČSAV, 202 s.
- Svoboda, J., Frejková, L., Kalásek, J., Zrůstek, V., Klein, V., Květoň, P., Misař, Z., Pauk, F., Skácel, J., Soukup, J., Tásler, R., Vavřínová, M. a Vosyka, S., 1962: Geologická mapa ČSSR, mapa předčtvrtohorních útvarů 1 : 200 000, M-33-XVII, list Náchod. Praha, Ústř. Geol. úř. a Ústř. Úst. geol.
- Svoboda, J., Chaloupský, J., Bernard, J., Dornič, J., Kalásek, J., Klein, V., Malkovský, M., Misař, Z., Pacovská, E., Pauk, F., Řezáč, B., Skácel, J., Soukup, J., Tásler, R., Vodička, J. a Zrůstek, V., 1961: Vysvětlivky k přehledné geologické mapě ČSSR 1 : 200 000, M-33-XVII Náchod. Praha, Ústř. Úst. geol., nakl. ČSAV, 185 s.
- Pouba, Z., Augusta, J., Belej, C., Hrubý, L., Kužvart, M., Mašek, J., Mrázek, P., Se Var Sen, Šilar, J., Vořák, J., Eliáš, M., Petránek, J., Kalásek, J., Kettner, R., Kumpera, O., Květoň, P., Mann, K., Misař, Z., Musilová, L., Rozsival, A., Götzinger, G., Röhlich, P., Skácel, J., Stejskal, B., Vosyka, S. a Woldrich, J., 1963: Geologická mapa ČSSR, mapa předčtvrtohorních útvarů 1 : 200 000, M-33-XVIII, list Jeseník. Praha, Ústř. Geol. úř. a Ústř. Úst. geol.
- Pouba, Z., Dvořák, J., Kužvart, M., Misař, Z., Musilová, L., Prosová, M., G., Röhlich, P., Skácel, J. a Unzeitig, M., 1962: Vysvětlivky k přehledné geologické mapě ČSSR 1 : 200 000, M-33-XVIII Jeseník. Praha, Geofond, nakl. ČSAV, 178 s.
- Vejnar, Z., Zoubek, V. a Kopecký, L., 1963: Geologická mapa ČSSR, mapa předčtvrtohorních útvarů 1 : 200 000, M-33-XIX, list Mariánské Lázně, list M-33-XXV, list Švarcava. Praha, Ústř. Geol. úř. a Ústř. Úst. geol.
- Vejnar, Z., Zoubek, V., Ambrož, V., Balatka, B., Čeppek, L., Dohnal, Z., Hazdrová, M., Kopecký, L., Polák, A. a Sládek, J., 1962: Vysvětlivky k přehledné geologické mapě ČSSR 1 : 200 000, M-33-XIX Mariánské Lázně, M-33-XXV Švarcava. Praha, Geofond, nakl. ČSAV, 110 s.
- Čeppek, L., Havlíček, V., Kodym, ml., O., Pouba, Z., Vejnar, Z., Zoubek, V., Máška, M. a Kopecký, L., 1961: Geologická mapa ČSSR, mapa předčtvrtohorních útvarů 1 : 200 000, M-33-XX, list Plzeň. Praha, Ústř. Geol. úř. a Ústř. Úst. geol.
- Čeppek, L., Balatka, B., Havlíček, V., Kodym, ml., O., Kopecký, L., Máška, M., Odehnal, L., Pacovská, E., Polák, A., Pouba, Z., Sládek, J., Steinocher, V., Tásler, R., Vejnar, Z. a Vrba, J., 1961: Vysvětlivky k přehledné geologické mapě ČSSR 1 : 200 000, M-33-XX Plzeň. Praha, Geofond, nakl. ČSAV, 214 s.
- Kodym, ml., O., Čech, V., Havlíček, V., Horný, R., Chlupáč, I., Klein, V., Röhlich, P., Suk, M. a Svoboda, J., 1964: Geologická mapa ČSSR, mapa předčtvrtohorních útvarů 1 : 200 000, M-33-XXI, list Tábor. Praha, Ústř. Geol. úř. a Ústř. Úst. geol.
- Kodym, ml., O., Balatka, B., Čech, V., Havlíček, V., Holub, V., Horný, R., Chlupáč, I., Klein, V., Koutek, J., Laboutka, M., Malecha, A., Malkovský, M., Odehnal, L., Polák, A., Röhlich, P., Sládek, J., Steinocher, V., Suk, M. a Svoboda, J., 1963: Vysvětlivky k přehledné geologické mapě ČSSR 1 : 200 000, M-33-XXI, Tábor. Praha, Geofond, nakl. ČSAV, 232 s.
- Beneš, K., Čech, V., Suk, M., Dudek, A., Havlíček, V., Horný, R., Kalásek, J., Klein, V., Koutek, J., Losert, J., Matějovská, O., Soukup, J., Svoboda, J., Vachtl, J., Vodička, J., Weiss, J. a Zrůstek, V., 1964: Geologická mapa ČSSR, mapa předčtvrtohorních útvarů 1 : 200 000, M-33-XXII, list Jihlava. Praha, Ústř. Geol. úř. a Ústř. Úst. geol.
- Beneš, K., Čech, V., Hanuš, V., Havlíček, V., Horný, R., Kalásek, J., Klein, V., Koutek, J., Losert, J., Matějovská, O., Řezáč, B., Soukup, J., Svoboda, J., Suk, M., Urbánek, L., Vachtl, J., Vavřínová, M., Vodička, J., Weiss, J. a Zrůstek, V., 1963: Vysvětlivky k přehledné geologické mapě ČSSR 1 : 200 000, M-33-XXII, Jihlava. Praha, Geofond, nakl. ČSAV, 200 s.
- Svoboda, J., Beneš, K., Dornič, J., Dvořák, Jar., Dvořák, Jos., Havlena, V., Chlupáč, I., Kalásek, J., Kettner, R., Malecha, A., Misař, Z., Pauk, F., Petránek, J., Soukup, J., Urban, K., Vachtl, J., Zoubek, V. a Zrůstek, V., 1963: Geologická mapa ČSSR,

- mapa předčtvrtohorních útvarů 1 : 200 000, M-33-XXIII, list Česká Třebová. Praha, Ústř. Geol. úř. a Ústř. Úst. geol.
- Svoboda, J., Beneš, K., Bernard, J., Cicha, I., Dornič, J., Dvořák, Jar., Dvořák, Jos., Havlena, V., Horný, R., Chaloupský, J., Chlupáč, I., Kalášek, J., Kettner, R., Malecha, A., Misař, Z., Pacovská, E., Petránek, J., Řezáč, B., Soukup, J., Vodička, J., Zoubek, V. a Zrůstek, V., 1962: Vysvětlivky k přehledné geologické mapě ČSSR 1 : 200 000, M-33-XXIII Česká Třebová. Praha, Geofond, nakl. ČSAV, 245 s.
- Roth, Z., Dvořák, J., Kettner, R., Paulík, J. a Roth, Z., 1963: Geologická mapa ČSSR, mapa předčtvrtohorních útvarů 1 : 200 000, M-33-XXIV, list Olomouc. Praha, Ústř. Geol. úř. a Ústř. Úst. geol.
- Roth, Z., Cicha, I., Demek, J., Eliáš, M., Frajová-Eliášová, H., Hanzlíková, E., Jetel, J., Mencl, V., Misař, Z., Pašek, J., Paulík, J., Pícha, F., Plička, M., Polák, A., Šalanský, K., Šamaliková, M., Šimek, R., Šmíd, B., Tyráček, J. a Unzeitig, M., 1962: Vysvětlivky k přehledné geologické mapě ČSSR 1 : 200 000, M-33-XXIV Olomouc. Praha, Geofond, nakl. ČSAV, 226 s.
- Roth, Z., Dvořák, J., Menčík, E., Paulík, J. a Zelman, J., 1964: Geologická mapa ČSSR, mapa předčtvrtohorních útvarů 1 : 200 000, M-34-XIX, list Ostrava a M-34-XIII, list Strahovice. Praha, Ústř. Geol. úř. a Ústř. Úst. geol.
- Roth, Z., Cicha, I., Bubík, K., Dvořák, J., Dybová-Jachowiczová, S., Eliáš, M., Frajová-Eliášová, H., Hanzlíková, E., Jansa, L., Jurková, A., Losert, J., Mencl, V., Menčík, E., Muller, K., Paulík, J., Petrik, F., Pícha, F., Plička, M., Polák, A., Pták, J., Purkyňová, E., Řehoř, F., Řezáč, B., Stehlík, O., Šamaliková, M., Šibrava, V., Šmíd, B., Tomšík, J. a Zeman, J., 1962: Vysvětlivky k přehledné geologické mapě ČSSR 1 : 200 000, M-34-XIX Ostrava a M-34-XIII Strahovice. Praha, Geofond, nakl. ČSAV, 292 s.
- Roth, Z., Matějka, A. a Pícha, F., 1963: Geologická mapa ČSSR, mapa předčtvrtohorních útvarů 1 : 200 000, M-34-XX, list Trstená. Praha, Ústř. Geol. úř. a Ústř. Úst. geol.
- Roth, Z., Benešová, E., Čechovič, V., Eliáš, M., Hanzlíková, E., Chmelík, F., Matějka, A. a Pícha, F., 1963: Vysvětlivky k přehledné geologické mapě ČSSR 1 : 200 000, M-34-XX Trstená. Bratislava, Vyd. Geofond, 7 – 59.
- Matějka, A. a Chmelík, F., 1963: Geologická mapa ČSSR, mapa předčtvrtohorních útvarů 1 : 200 000, M-34-XX, list Spišská Stará Ves. Praha, Ústř. Geol. úř. a Ústř. Úst. geol.
- Matějka, A., Hanzlíková, E., Chmelík, F., Lukniš, M. a Pícha, F., 1963: Vysvětlivky k přehledné geologické mapě ČSSR 1 : 200 000, M-34-XXI, list Spišská Stará Ves. In: Roth, Z. et al., 1963: Vysvětlivky k přehledné geologické mapě ČSSR 1 : 200 000, M-34-XX Trstená a M-34-XXI Spišská Stará Ves. Bratislava, Vyd. Geofond, 65 – 132.
- Kodym, ml., O., Čech, V., Suk, M., Vejnar, Z., Mrázek, A. a Sekyra, J., 1963: Geologická mapa ČSSR, mapa předčtvrtohorních útvarů 1 : 200 000, M-33-XXVI, list Strakonice. Praha, Ústř. Geol. úř. a Ústř. Úst. geol.
- Kodym, ml., O., Čech, V., Dohnal, Z., Dudek, A., Kolářová, M., Lomoz, M., Mrázek, A., Odehnal, L., Polák, A., Sekyra, J., Steinocher, V., Suk, M. a Vejnar, Z., 1961: Vysvětlivky k přehledné geologické mapě ČSSR 1 : 200 000, M-33-XXVI Strakonice. Praha, Ústř. Úst. geol., nakl. ČSAV, 149 s.
- Čech, V., Kodym, ml., O., Matějovská, O., Mrázek, A. a Suk, M., 1964: Geologická mapa ČSSR, mapa předčtvrtohorních útvarů 1 : 200 000, M-33-XXVII, list České Budějovice a M-33-XXXIII, list Vyšší Brod. Praha, Ústř. Geol. úř. a Ústř. Úst. geol.
- Čech, V., Ciniburk, M., Dohnal, Z., Gabrielová-Bořková, N., Holub, V., Kodym, ml., O., Kolářová, M., Malecha, A., Matějovská, O., Mrázek, A., Odehnal, L., Polák, A., Řeháková, Z., Slánská, J., Suk, M. a Špinar, Z., 1962: Vysvětlivky k přehledné geologické mapě ČSSR 1 : 200 000, M-33-XXVII České Budějovice a M-33-XXXIII Vyšší Brod. Praha, Geofond, nakl. ČSAV, 191 s.
- Dudek, A., Čech, V., Kalášek, J., Malecha, A. a Zoubek, V., 1963: Geologická mapa ČSSR, mapa předčtvrtohorních útvarů 1 : 200 000, M-33-XXVIII, list Jindřichův Hradec. Praha, Ústř. Geol. úř. a Ústř. Úst. geol.
- Dudek, A., Benešová, Z., Čech, V., Dohnal, Z., Hanuš, V., Kalášek, J., Laboutka, M., Malecha, A., Odehnal, L. a Řezáč, B., 1962: Vysvětlivky k přehledné geologické mapě ČSSR 1 : 200 000, M-33-XXVIII Jindřichův Hradec. Praha, Geofond, nakl. ČSAV, 99 s.
- Buday, T., Cicha, I., Paulík, J., Dvořák, Jar., Chmelík, F., Jaroš, J., Kalášek, J. a Matějka, A., 1963: Geologická mapa ČSSR, mapa předčtvrtohorních útvarů 1 : 200 000, M-33-XXIX, list Brno. Praha, Ústř. Geol. úř. a Ústř. Úst. geol.
- Kalášek, J., Buday, T., Cicha, I., Czadek, T., Demek, J., Dvořák, J., Chmelík, F., Jaroš, J., Malkovský, M., Matějka, A., Novotný, M., Paulík, J., Polák, A., Řezáč, B., Weiss, J. a Zrůstek, V., 1963: Vysvětlivky k přehledné geologické mapě ČSSR 1 : 200 000, M-33-XXIX, list Brno. Praha, Geofond, nakl. ČSAV, 256 s.
- Buday, T., Cicha, I., Paulík, J., Dornič, J., Dvořák, J., Kamenický, J., Maheř, M., Matějka, A., Salaj, J., Scheibner, E. a Zelman, J., 1963: Geologická mapa ČSSR, mapa předčtvrtohorních útvarů 1 : 200 000, M-33-XXX Gottwaldov. Praha, Ústř. Geol. úř. a Ústř. Úst. geol.
- Buday, T., Benešová, E., Březina, J., Cicha, I., Čtyroký, P., Dornič, J., Dvořák, J., Eliáš, M., Hanzlíková, E., Jendrejáková, O., Kačura, G., Kamenický, J., Kheil, J., Köhler, E., Kullmanová, A., Maheř, M., Matějka, A., Paulík, J., Salaj, J., Scheibner, E., Scheibnerová, V., Stehlík, O., Urbánek, L., Vavřínová, M. a Zelman, J., 1963: Vysvětlivky k přehledné geologické mapě ČSSR 1 : 200 000, M-33-XXX, Gottwaldov. Praha, Ústř. Úst. geol., Geofond, nakl. ČSAV, 238 s.
- Maheř, M. (ed.), Andrusov, D., Čechovič, V., Kamenický, L., Kuthan, M. a Matějka, A., 1962: Geologická mapa ČSSR, mapa předčtvrtohorních útvarů 1 : 200 000, M-34-XXV, list Žilina. Praha, Ústř. Geol. úř. a Ústř. Úst. geol.
- Maheř, M., Brestenská, E., Buday, T., Čechovič, V., Eliáš, K., Franko, O., Hanáček, J., Kamenický, L., Kullman, E., Kuthan, M., Matějka, A., Mazúr, M. a Salaj, J., 1962: Vysvětlivky k přehledné geologické mapě ČSSR 1 : 200 000 M-34-XXV Žilina. Bratislava, Vyd. Geofond, 277 s.
- Maheř, M. (ed.), Andrusov, D., Scheibner, E., Kuthan, M., Matějka, A., Seneš, J., Zoubek, V. a Solowski, S., 1964: Geologická mapa ČSSR, mapa předčtvrtohorních útvarů 1 : 200 000 M-34-XXVI, list Banská Bystrica. Praha, Ústř. Geol. úř. a Ústř. Úst. geol.
- Maheř, M., Andrusov, D., Buday, T., Franko, O., Ilavský, J., Kullman, E., Kuthan, M., Matějka, A., Mazúr, E., Roth, Z., Seneš, J., Scheibner, E. a Zoubek, V., 1964: Vysvětlivky k přehledné geologické mapě ČSSR 1 : 200 000 M-34-XXVI Banská Bystrica. Bratislava, Vyd. Geofond, 270 s.
- Fusán, O. (ed.), Bystrický, J., Kamenický, L., Chmelík, F., Matějka, A. a Solowski, S., 1964: Geologická mapa ČSSR 1 : 200 000 M-34-XXVII Vysoké Tatry. Praha, Ústř. Geol. úř. a Ústř. Úst. geol.
- Fusán, O., Bystrický, J., Franko, O., Chmelík, F., Ilavský, J., Kamenický, L., Kullman, E., Lukniš, M. a Matějka, A., 1963: Vysvětlivky k přehledné geologické mapě ČSSR 1 : 200 000, M-34-XXVII Vysoké Tatry. Bratislava, Vyd. Geofond, 215 s.
- Matějka, A., Buday, T., Fusán, O., Chmelík, F. a Kuthan, M., 1964: Geologická mapa ČSSR, mapa předčtvrtohorních útvarů 1 : 200 000, M-34-XXII, list Zborov a M-34-XXVIII, list Košice. Praha, Ústř. Geol. úř. a Ústř. Úst. geol.
- Matějka, A., Buday, T., Březina, J., Cicha, I., Čechovič, V., Čtyroký, Dornič, J., Eliáš, M., Fusán, O., Hanzlíková, E., Chmelík, F., Kuthan, M., Kvitkovič, J., Marschalko, R., Mazúr, E., Nemčok, J., Porubský, A., Pesl, V., Slávik, J., Stráňák, Z., Švagrovský, J. a Zorkovský, B., 1964: Vysvětlivky k přehledné geologické mapě ČSSR, M-34-XXII Zborov a M-34-XXVIII Košice. Bratislava, Vyd. Geofond, 254 s.

- Leško, B., Kuthan, M., Pesl, V., Stránil, J. a Seneš, J., 1964: Geologická mapa ČSSR, mapa predštvrtorných útvarov 1 : 200 000 M-34-XXIX Snina. Praha, Ústř. Geol. úř. a Ústř. Úst. geol.
- Leško, B., Began, A., Franko, O., Kvitkovič, J., Kuthan, M., Seneš, J. a Zorkovský, B., 1964: Vysvetlivky k prehľadnej geologickej mape ČSSR M-34-XXIX Snina. Bratislava, Vyd. Geofond, 132 s.
- Buday, T., Cambel, B., Kamenický, J. a Maheľ, M., 1963: Geologická mapa ČSSR, mapa predštvrtorných útvarov 1 : 200 000, M-33-XXXV, list Wien a M-33-XXXVI, list Bratislava. Praha, Ústř. Geol. úř. a Ústř. Úst. geol.
- Buday, T., Cambel, B., Kamenický, J., Maheľ, M., Brestenská, E., Kamenický, L., Kullman, E., Matějka, A., Salaj, J. a Zaťko, M., 1963: Vysvetlivky k prehľadnej geologickej mape ČSSR 1 : 200 000, M-33-XXXV Wien a M-33-XXXVI Bratislava. Bratislava, Vyd. Geofond, 248 s.
- Kuthan, M., Biely, A., Brestenská, E., Krist, E. a Szentes, F., 1963: Geologická mapa ČSSR, mapa predštvrtorných útvarov 1 : 200 000, M-34-XXX, list Nitra. Praha, Ústř. Geol. úř. a Ústř. Úst. geol.
- Kuthan, M., Biely, A., Brestenská, E., Brlay, A., Krist, E., Kullman, E. a Mazúr, E., 1963: Vysvetlivky k prehľadnej geologickej mape ČSSR 1 : 200 000, M-34-XXX Nitra. Bratislava, Vyd. Geofond, 171 s.
- Kuthan, M., Biely, A., Čechovič, V., Seneš, J., Fusán, O. a Hovorka, D., 1963: Geologická mapa ČSSR, mapa predštvrtorných útvarov 1 : 200 000, M-34-XXXII, list Zvolen. Praha, Ústř. Geol. úř. a Ústř. Úst. geol.
- Kuthan, M., Biely, A., Böhm, V., Čechovič, V., Fusán, O., Hovorka, D., Mazúr, E. a Regásek, F., 1963: Vysvetlivky k prehľadnej geologickej mape ČSSR 1 : 200 000, M-34-XXXII Zvolen. Bratislava, Vyd. Geofond, 132 s.
- Fusán, O., Bystrický, J., Čechovič, V. a Kuthan, M., 1962: Geologická mapa ČSSR, mapa predštvrtorných útvarov 1 : 200 000 M-34-XXXIII Rimavská Sobota. Praha, Ústř. Geol. úř. a Ústř. Úst. geol.
- Fusán, O., Bystrický, J., Čechovič, V., Franko, O., Hanáček, J., Ilavský, J., Kullman, E., Kuthan, M., Lukniš, M. a Regásek, F., 1962: Vysvetlivky k prehľadnej geologickej mape ČSSR 1 : 200 000, M-34-XXXIII Rimavská Sobota. Bratislava, Vyd. Geofond, 123 s.
- Čechovič, V., Bouček, B., Fusán, O., Vass, D., Dornič, J. a Kuthan, M., 1963: Geologická mapa ČSSR, mapa predštvrtorných útvarov 1 : 200 000, M-34-XXXIV, list Trebišov. Praha, Ústř. Geol. úř. a Ústř. Úst. geol.
- Čechovič, V., Bouček, B., Franko, O., Fusán, O., Kullman, E., Kuthan, M., Kvitkovič, J. a Zorkovský, V., 1963: Vysvetlivky k prehľadnej geologickej mape ČSSR 1 : 200 000, M-34-XXXIV Trebišov a M-34-XXXV Čierna. Bratislava, Vyd. Geofond, 5 – 80.
- Seneš, J. a Kuthan, M., 1963: Geologická mapa ČSSR, mapa predštvrtorných útvarov 1 : 200 000, M-34-XXXV, list Čierna. Praha, Ústř. Geol. úř. a Ústř. Úst. geol.
- Seneš, J., Kullman, E. a Kvitkovič, J., 1963: Vysvetlivky ku geologickej mape ČSSR, M-34-XXXV Čierna. In: Čechovič, V. et al., 1963: Vysvetlivky k prehľadnej geologickej mape ČSSR, M-34-XXXIV Trebišov a M-34-XXXV Čierna. Bratislava, Vyd. Geofond, 85 – 110.
- Seneš, J., 1962: Geologická mapa ČSSR, mapa predštvrtorných útvarov 1 : 200 000, L-34-I, list Nové Zámky. Praha, Ústř. Geol. úř. a Ústř. Úst. geol.
- Seneš, J., Franko, O., Košťálik, J. a Porubský, A., 1962: Vysvetlivky k prehľadnej geologickej mape 1 : 200 000, L-34-I Nové Zámky. Bratislava, Vyd. Geofond, 7 – 106.
- Buday, T., 1962: Geologická mapa ČSSR, mapa predštvrtorných útvarov 1 : 200 000, L-33-VI, list Čalovo. Praha, Ústř. Geol. úř. a Ústř. Úst. geol.
- Buday, T. a Lukniš, M., 1962: Vysvetlivky k prehľadnej geologickej mape ČSSR 1 : 200 000, L-33-VI Čalovo. In: Seneš, J. et al., 1962: Vysvetlivky k prehľadnej geologickej mape ČSSR 1 : 200 000, L-34-I Nové Zámky a L-33-VI Čalovo. Bratislava, Vyd. Geofond, 111 – 151.
- Exkurzní sprievodcovia v poradí uvedenom v tab. 2 (autori, lektori na odkryvoch, spoluautori)**
- Sattran, V., Gorek, A.,** Andrusov, D., Biely, A., Buday, T., Cambel, B., Dudek, A., Fiala, F., Havlíček, V., Kahan, Š., Kamenický, J., Kopecký, L., Kodym, O., Kubíny, D., Maheľ, M., Malecha, A., Matějovská, O., Pták, J., Scheibner, E., Suk, M., Škvor, V., Zoubek, V. a Misař, Z., 1967: Crystalline and Magmatic Complexes of Czechoslovakia. 1 AC. Praha, 50 s.
- Roth, Z., Scheibnerová, V., Skoček, V.,** Benešová, E., Biely, A., Bůžek, Č., Chaloupský, J., Droppa, A., Dvořák, J., Eliáš, M., Franko, O., Fusán, O., Hanzlíková, E., Havlíček, V., Holub, V., Hurník, S., Jurášová, F., Klein, V., Kopecký, L., Maheľ, M., Malkovský, M., Marschalko, R., Menčík, E., Molčíková, V., Maslil, V., Pelc, Z., Pícha, F., Řeháková, Z., Salaj, J., Sattran, V., Shrbený, O., Slezák, L., Šibrava, V., Štelcl, J., Valín, F., Vass, D. a Vaškovský, I., 1967: Unmetamorphosed Sedimentary Formations of Czechoslovakia. 2 AC. Praha, 51 s.
- Vejnar, Z., Holubec, J.,** Chaloupský, J., Fediuk, F., Klein, V., Klomínský, J., Kodym, O., Losert, J., Malecha, A., Mrňa, F., Maslil, V., Neužilová, M., Sattran, V., Sekyra, J., Shrbený, O., Suk, M., Škvor, V., Tonika, J. a Zoubek, V., 1967: Crystalline Complexes of the Bohemian Massif. 3 AC. Praha, 38 s.
- Havlena, V., Jaroš, J., Pešek, J.,** Barth, V., Dopita, M., Fajst, M., Havlíček, V., Horný, R., Chlupáč, I., Jansa, L., Kovács, F., Kukal, Z., Kumpera, O., Macoun, J., Malecha, A., Menčík, E., Slezák, L., Svoboda, J., Štelcl, J. a Vodička, J., 1967: Sedimentary Formations of the Bohemian Massif. 4 AC. Praha, 33 s.
- Maheľ, M., Rakús, M., Kahan, Š.,** Bystrický, J., Eliáš, M. a Kamenický, J., 1967: Geology of the Inner West-Carpathians. 5 AC. Praha, 53 s.
- Pesl, V., Salaj, J., Vass, D.,** Began, A., Borza, K., Eliáš, M., Eliášová, E., Forgáč, J., Fusán, O., Gross, P., Hanzlíková, E., Jurášová, F., Kantorová, V., Klago, M., Konečný, V., Koráb, T., Lehotařová, R., Leško, B., Marková, M., Marschalko, R., Menčík, E., Mihalíková, A., Planderová, E., Pulec, M., Švagrovský, J., Vaňová, M. a Žůrková, I., 1967: The Flysch and Klippen Belts, Neogene Basins of West Carpathians. 6 AC. Praha, 40 s.
- Suk, M., Krupička, J., Pelc, Z.,** Bouška, V., Dudek, A., Fediuk, F., Fiala, F., Fišera, M., Hejtmán, B., Kodym, O., Losert, J., Malecha, A., Matějovská, O., Neužilová, M., Palivcová, M., Pouba, Z., Pták, J., Slezák, L., Soukup, J., Staněk, J., Vavrdová, M., Vejnar, Z. a Weiss, J., 1967: Pre-Cambrian of the Core of the Bohemian Massif. 7 AC. Praha, 35 s.
- Chaloupský, J., Teisseyre, H., Fediuk, F., Smulikowski, K.,** Borkowska, M., Doměčka, K., Jermański, J., Klein, V., Klomínský, J., Kozłowski, K., Kozłowska-Koch, M., Mierzejewski, M., Narębski, W., Pošmourný, K., Sekyra, J., Skařova, J., Smulikowski, W., Szałamacha, J. a Szałamacha, M., 1967: Geology of the West Sudeten. 8 AC. Praha, 35 s.
- Misař, Z.,** Dudek, A., Dvořák, J., Fajst, M., Jaroš, J., Matějovská, O., Pouba, Z., Prosová, M. a Weiss, J., 1967: Geology of the Eastern Marginal Area of the Bohemian Massif. 9 AC. Praha, 42 s.
- Škvor, V., Watznauer, A.,** Behr-Hans, J., Čadek, J., Havlíček, V., Hofmann, J., Holubec, J., Hoth, K., Lorenz, W., Malecha, A., Sattran, V., Shrbený, O., Štemprok, M., Zemánek, V. a Zoubek, V., 1968: Geology of the Krušné Hory (Erzgebirge) Mountains. 10 AC. Praha, 36 s.
- Chlupáč, I.,** Dvořák, J., Havlíček, V., Horný, R., Kovanda, J., Kukal, Z., Slezák, L., Štelcl, J., Valoch, K., Zikmundová, J. a Zukalová, V., 1967: Early Paleozoic of the Bohemian Massif. 11 AC. Praha, 43 s.
- Macák, F., Holub, V., Klein, V., Bůžek, Č.,** Čadek, J., Fediuk, F., Hercogová, J., Holý, F., Kopecký, L., Malecha, A., Malkovský, M., Řeháková, Z., Skoček, V., Slavík, J., Šibrava, V.

- a Žebera, K., 1967: The Platform Cover the Bohemian Massif. 12 AC. Praha, 31 s.
- Šantrůček, P., Bůžek, Č., Kopecký, L., Malecha, A., Václ, J.,** Gabrielová, N., Holý, F., Humík, S., Knobloch, E., Kvaček, Z., Řeháková, Z., Šhrbený, O. a Slánská, J., 1967: Tertiary Basins and Young Volcanics of the Bohemian Massif. 13 AC. Praha, 53 s.
- Menčík, E.,** Began, A., Benešová, E., Cicha, I., Dlabáč, M., **Dvořák, J.,** Eliáš, M., Eliášová, H., Hanzlíková, E., Holcknecht, M., Cholevová, E., Jurášová, F., Jurková, A., Kalabis, V., Krystek, I., Kukul, Z., Maštera, L., Molčíková, V., Pesl, V., Pícha, F., Roth, Z., Salaj, J., Strakoš, Z., **Stráník, Z.,** Šmíd, B., Štecl, J., Tejkal, J., Vaňová, M., Zukalová, V. a Žůrková, I., 1967: Contact between the Bohemian Massif and Carpathians. 14 AC. Praha, 34 s.
- Biely, A., Bystrický, J., Zelman, J.,** Bajaník, Š., Began, A., Borza, K., Kamenický, J., Kochanová, M., Kullmanová, A., Salaj, J., Snopko, L. a Vozár, J., 1967: Mesozoic of the Inner West Carpathians and Klippen Belt. 15 AC. Bratislava, 44 s.
- Kamenický, J., Fusán, O., Hovorka, D.,** Bajaník, Š., Biely, A., Gorek, A., Hvozďara, P., Chmelík, J., Klinec, A., Krist, E., Siegl, K., Snopko, L. a Vrána, S., 1967: Crystalline Complexes of the West Carpathians. 16 AC. Bratislava, 38 s.
- Koráb, T., Leško, B., Marschalko, R.,** Ďurkovič, T., Gross, P., Kullmanová, A., Nemčok, J., Samuel, O., Snopková, P., Vaňová, M. a Volfová, J., 1967: Inner-Carpathian and Outer Flysch of the East Slovakia. 17 AC. Bratislava, 38 s.
- Karolus, K., Forgáč, J., Konečný, V.,** Biely, A., Brestenská, E., Brlay, A., Bystrický, J., Gavora, S., Karolusová, E., Koděra, S., Kováčik, J., Mihalíková, A., Ončáková, P., Ondrejčíková, A., Planderová, E., Pulec, M., Radzo, V., Rozložník, L., Řeháková, Z., Slavík, J., Šalát, J., Šimová, M., Štohl, J., Vaňová, M. a Vass, D., 1967: Neovolcanics of the West Carpathians. 18 AC. Bratislava, 44 s.
- Seneš, J., Janáček, J., Planderová, E.,** Březina, J., Čtyroký, P., Dornič, J., Janáček, J., Kheil, J., Lehotayová, R., Ondrejčíková, A., Planderová, E., Pulec, M., Slávik, J., Švagrovský, J., Tejkal, J. a Vass, D., 1967: The neogene Basins of West Carpathians. 19 AC. Bratislava, 36 s.
- Kužvart, M., Pouba, Z., Šantrůček, P.,** Dovolil, M., Konta, J., Kopecký, L., Malecha, A., Myslíl, V., Neužil, J., Řeháková, Z., Škvor, V. a Václ, J., 1967: Kaolin and Clay Deposits in West Bohemia. 20 AC. Praha, 31 s.
- Myslíl, V., Franko, O., Krásný, J., Pospíšil, P.,** Dovolil, M., Droppa, A., Gazda, S., Hazdrová, M., Herzog, F., Hynie, O., Kačura, G., Kněžek, M., Kolářová, M., Kullman, E., Laboutka, M., Pelikán, V., Pištora, Z., Porubský, A., Pospíšil, P., Řezníček, V., Struňák, V., Štáva, M., Tkáčik, P., Vrba, J. a Záporožec, A., 1967: Ground Water and Mineral Waters of Czechoslovakia. 21 AC. Praha, 51 s.
- Bernard, J. H., Rösler, H. J., Baumann, L.,** Bernardová, E., Bernstein, K. H., Bolduan, H., Hak, J., Kutina, J., Morávek, P., Mrňa, F., Piša, M., Schlegl, G. a Štemprok, M., 1967: Hydrothermal Ore Deposits of the Bohemian Massif. 22 AC. Praha, 51 s.
- Gruszczky, H., Pouba, Z.,** Bílek, J., Ekiert, F., Fojt, B., Gałkiewicz, J., Hak, J., Harańczyk, C., Hoffman, V., Janečka, J., Jedlička, Z., Koutek, J., Kruťa, T., Kumpera, O., Novák, F., Ostrowicki, B., Pątkowski, K., Piekarski, K., Piwowarski, W., Pohanka, J., Sass-Gutstkievuc, M., Skácel, J., Šliviński, S., Smolarska, I., Svoboda, J., Szostek, L., Tišnovský, Z., Urbánek, J., Winczakiewicz, J., Własnowolski, J., Żabiński, W. a Žák, L., 1967: Stratiform Ore Deposits the Bohemian Massif and of the Silesia – Cracow Area. 23 AC. Praha, 48 s.
- Varček, C., Ilavský, J.,** Abonyi, A., Böhmer, M., Eliáš, K., Forberger, J., Gubač, J., Kantor, J., Koděra, M., Kováčik, J., Mihalov, J., Štohl, J. a Varga, I., 1967: Ore deposits of the West Carpathians. 24 AC. Praha, 48 s.
- Šibrava, V.,** Barth, V., Bučková, M., Klíma, B., Kovanda, J., Ložek, V., Macoun, J., Musil, R., Palusková, K., Polák, A., Růžička, M., Růžičková, E., Sýkora, L., Tyráček, J. a Valoch, 1967: Quaternary of the Bohemian Massif and the Carpathian Foredeep. 25 AC. Praha, 40 s.
- Cicha, I., Schmidt-Thomé, P., Janoschek, R., Prey, S.,** Benešová, E., Dudek, A., Eliášová, H., Eliáš, M., Krystek, I., Matějka, A., Pícha, F. F., Stráník, Z., Šmíd, B. a Tejkal, J., 1967: Problems of Flysch and Molasse Complexes. 26 AC. Praha, 50 s.
- Pašek, J., Záruba, Q., Hanuš, L., Lucek, L.,** Dobr, J., Hromada, K., Kačura, G., Klaček, M., Klein, V., Konečný, V., Kopecký, L., Rybář, J., Špůrek, M. a Voráček, V., 1967: Engineering-Geological Problems in North-Western Bohemia. 27 AC. Praha, 35 s.
- Matula, M., Nemčok, A.,** Buroš, J., Mach, C., Mencl, V., Neškvara, J., Šarik, I. a Vadovič, R., 1967: Engineering Geology of Slovak Carpathians. 28 AC. Bratislava, 39 s.
- Palivcová, M., Beneš, K., Zoubek, V., Hanuš, K.,** Dudek, A., Fiala, F., Fišera, M., Frejvald, M., Holubec, J., Jakeš, P., Pivec, E., Pouba, Z., Poubová, M., Suk, M., Šťovíčíková, N. a Vejnar, Z., 1967: Genesis of Granitoids in the Bohemian Massif. 29 AC. Praha, 42 s.
- Bouček, B.,** Benešová, E., Bůžek, Č., Čtyroký, P., Dvořák, J., Eliáš, M., Eliášová, H., Fejfar, O., Gabrielová, N., Havlíček, V., Holý, F., Houša, V., Horný, R., Chlupáč, I., Klíma, B., Knobloch, E., Kovanda, J., Ložek, V., Macák, F., Marek, L., Musil, R., Obrhel, J., Ondrejčíková, A., Pícha, F., Seneš, J., Stránský, Z., Švagrovský, J., Tejkal, J., Vaňová, M., Zázvorka, V. a Zítek, J., 1967: Significant Paleontological Localities in Czechoslovakia. 30 AC. Praha, 43 s.
- Lukniš, M., Vaškovský, I., Halouzka, R.,** Baňacký, V., Bárta, J., Droppa, A., Harčár, J., Mazúr, E., Minaříková, D., Pristaš, J., Sabol, A. a Vaškovská, E., 1967: Quaternary of the West Carpathians. 31 AC. Bratislava, 42 s.
- Frasl, G., Scharbert, H. G. a Wieseneder, H.,** 1968: Crystalline Complexes in the Southern Parts of the Bohemian Massif and in the Eastern Alps. 32 C. Wien, 42 s.
- Grill, R., Kapounek, J., Küpper, H., Papp, A., Plöschinger, B., Prey, S. a Tollmann, A.,** 1968: Neogene Basins and Sedimentary Units of the Eastern Alps near Vienna. 33 C. Wien, 75 s.
- Gaertner von, H. R., Horstig von, G., Stettner, G., Wurm, A.,** Gandl, J., Greiling, L., Ludwig, V., Raschka, H. a Sdzuy, K., 1968: The Position of the Excursion Areas within the Scope of the Variscan Orogen. 34 C. Hannover, 160 s.
- Fisher, G.,** 1968: Moldanubicum in Bavaria. 35 C. Hannover, 92 s.
- Reichstein, M., Schmidt, K., Freyer, G., Gräbe, R., Ruchhokz, K., Tröger K.-A.,** Behrens, P., Blumenstengel, H., Groß, A., Lutzens, H., Pfeiffer, H., Rabitzsch, K., Scheffler, H., Steffen, W., Zagora, K. a Zimmermann, G., 1968: Stratigraphy of the (Ordovician) Silurian and Devonian of the Saxothuringicum and The Hartz. 36 AC. Berlin, 54 s.
- Watznauer, A., Behr, H.-J., Brause, H., Hirschmann, G., Kurze, M., Möbus, G., Tröger K.-A.,** Adler, F., Behr, H.-J., Hofmann, J., Hoth, G., Hösel, G., Huebscher, D., Lorenz, W., Mathé, G. a Schreiber, A., 1968: Crystalline and Paleozoic Formations at the Northern Edge of the Bohemian Massif. 37 AC. Berlin, 54 s.
- Jung, W.,** Eismann, L., Kahlke, H.-D., Krutzsch, W., Ruske, R., Schwab, M., Seidel, G. a Stolle, E., 1968: Sedimentary Rocks and Deposits in Saxony and Thuringia. 38 AC. Berlin, 69 s.
- Fülöp, J.,** Barnabás, K., Mrs Bőjtös K. Varrók, Czech. Németh, J., Géczy, B., Gidai, L., Hódi, M., Góczán, F., Jámor, Á., Jugovics, L., Knauer, J., Kókay, J., Konda, J., Kopek, G., Majoros, Gy., Moldvay, L., Oravecz, J., Szabó, I., Mrs Szabó née Drubina, M. a Vigh, G., 1968: Geology of the Transdanubian Central Mountains. 39 C. Budapest, 50 s.
- Pantó, G.,** Morvai, G., Bognár, L., Gyarmati, P., Kubovics, I., Kulcsár, L., Mátyás, E., Mikó, L., Nagy, I., Ódor, L., Pentelényi, L., Mrs Ilkey née E. Perlaki, Pesty, L., Póka, T., Mrs Széky née Fux, V., Török, K., Varga, Gy., Varjú, Gy., Vörös, I. a Zelenka, T., 1969: Cenozoic Volcanism in Hungary. 40 C. Budapest, 96 s.

- Rónai, A., Kádár, L., Kretzoi, M., Kriván, P., Pécsi, M., Rónai, A., Székely, A., Krolopp, E. a Moldvay, L., 1968: The Quaternary of the Hungarian Basin. 41 C. Budapest, 74 s.
- Kertai, Gy., Alföldi, L., Mrs Bőjtös née Varrók, K., Csiky, G., Dank, V., Strausz, L., Széles a M., 1968: Geology of the Pannonicum (Oil- and hydrogeology of the basin fillings). 42 C. Budapest, 58 s.
- Dembowski, Z., Jachowicz, A., Zajaczkowski, W., Zeliński, A., Bojkowski, K., Mantl, K., Porzycki, J., Rutkowski, J. a Migier, T., 1968: Geology of the Upper Silesian Coal Basin. 43 C. Warszawa, 96 s.
- Książkiewicz, M., Burtan, J., Sikora, W., Koszarski, L., Wdowiars, S., Śaączka, A. a Kuciński, T., 1968: Geology of the Polish Flysch Carpathians. 44 C. Warszawa, 73 s.
- Kowalczewski, Z., Rubinowski, Z., Pawłowski, S., Żak, Cz., Bernarczyk, W., Teller, L., Pajchlova, M., Żakowa, H., Pawłowska, K., Senkowiczowa, H., Dąbrowska, Z., Kozydra, Z., Cieślinski, S., Kubica, B., Czermiński, J. a Kwiatkowski, S., 1968: The paleozoic and Mesozoic in the Świętokrzyskie Mts. And the Cainozoic in the Carpathian Foredeep. 45 C. Warszawa, 81 s.
- Joja, T., Mutihac, V. a Mureşan, M., 1968: Crystalline, Mesozoic and Flysch Complexes of the East Carpathians (Northern Sector). 46 AC. Bucharest, 64 s.
- Ianovici, V., Rădulescu, D., Rădulescu, I. a Săndulescu, M., 1968: Crystalline, Mesozoic Complexes and Volcanism in the East Carpathians (Central Sector). 47 AC. Bucharest, 56 s.
- Giuşcă, D., Bleahu, M., Borcoş, M., Dimitrescu, R., Kräutner, H. a Savu, H., 1967: Neogene Volcanism and Ore deposits in the Apuseni Mts. 48 AC. Bucharest, 51 s.
- Codarcea, A., Bercia, I., Buldur, C., Constantino, D., Maier, O., Marinescu, F., Mercus, D. a Năstăseanu, S., 1967: Geological Structure of the Southwestern Carpathians. 49 AC. Bucharest, 49 s.
- Patrulus, D., Ştefănescu, M., Popa, E., Popescu, I. a Murgeanu, G., 1967: Geology of the Inner Zones of the Carpathian Bend. 50 AC. Bucharest, 50 s.
- Dopita, M., Beneš, K., Čeppek, L., Havlena, V., Jansa, L., Malán, O., Pešek, J., Polan, J., Weis, G. a Zeman, J., 1968: Origin of Coal Deposits (Section 11). Praha, Academia, 134 s.
- Záruba, Q., Bukovanský, M., Matula, M., Mencl, V., Nemčok, A., Pašek, J., Svatoš, A. a Škopek, J., 1968: Engineering Geology in Country Planning (Section 12). Praha, Academia, 227 s.
- Slávik, J., Beneš, K., Böhmer, M., Březina, J., Homola, V., Němec, V., Neset, K., Opavská, I., Rost, R., Rozložník, L. a Soukup, B., 1968: Other Subjects (Section 13). Praha, Academia, 354 s.
- Vachtl, J., Čech, F., Neužil, J., Konta, J., Kukla, J., Kužvart, M. a Srbek, F., 1968: Genesis of the Kaolin Deposits (Symposium I). Praha, Academia, 212 s.
- Vachtl, J., Gabriel, M., Konta, J., Kukla, J., Kužvart, M., Neužil, J. a Srbek, F., 1968: Kaolin Deposits of the World A – Europe (Symposium I). Praha, Academia, 177 s.
- Vachtl, J., Gabriel, M., Konta, J., Kukla, J., Kužvart, M., Neužil, J. a Srbek, F., 1968: Kaolin Deposits of the World B – Oversea Countries (Symposium I). Praha, Academia, 157 s.
- Kačura, G., Franko, O., Hazdrová, M., Homola, V., Jetel, J. a Řezníček, V., 1968: Genesis of Mineral and Thermal Waters (Symposium II). Praha, Academia, 212 s.
- Kačura, G. a Jetel, J., 1968: Mineral and Thermal Waters of the World A – Europe (Symposium II). Praha, Academia, 177 s.
- Kačura, G. a Jetel, J., 1968: Mineral and Thermal Waters of the World B – Oversea Countries (Symposium II). Praha, Academia, 304 s.
- Dudek, A., Buday, T., Laboutka, M., Malkovský, M., Nýpl, Z., Petránek, J. a Svoboda, J., 1970: General Proceedings. Praha, Academia, 227 s.
- Marek, J., 1972: Evolution, Ostracoda, Paleontology and Paleobiogeography, Other Subjects. Proceeding of the International Paleontological Union (International Geological Congress XXIII Session, Czechoslovakia 1968). Warszawa, Wyd. Geol., 421 s.

SUMMARY

In the year 2018 50 years have passed since the most important event for geologists in the history of Czechoslovakia – the XXIII International Geological Congress (IGC).

Already in 1960 at XXI IGC in Copenhagen Czechoslovak geologists presented the Tectonic map of Czechoslovakia at scale 1 : 1,000,000 (Buday et al., 1960). At the same time, Dr. Koutek informed the participants about the ongoing work on compiling an edition of geological maps at a scale of 1 : 200,000 of the whole of Czechoslovakia and the possibility of holding a Congress in our country.

However, the organization of Congress has to be approved and supported by Czechoslovak government. The government requested a recommendation from the Czechoslovak Academy of Sciences. The Academy (Advisory board of Geology and Geography of the Czechoslovak Academy of Sciences) refused to do so due to the expected complexity of the organization and the “inexperience of our geologists”. At this point, Dr. Z. Roth wrote a letter to the Academy of Sciences management and the Czech Geological Office (ČGÚ) and initiated a new meeting of the College together with the relevant ministries. He justified the realization of Congress, among other things, by the fact that such an opportunity will never repeat. At this time the Czechoslovak geologists had a unique geological map in their hands, which was made with a unified legend. He claimed, that it would be an

Reporty zo sekcií a sympózií v poradí podľa tab. 3

- Beneš, K., Fiala, J., Hanuš, V., Holubec, J., Jaroš, J., Krs, M., Palivcová, M., Vaněk, J. a Zoubek, V., 1968: Uper Mantle (Geological processes) Section 1. Praha, Academia, 260 s.
- Kuthan, M., Fiala, F., Konečný, V. a Shrbený, O., 1968: Volcanism and Tectogenesis (Section 2). Praha, Academia, 295 s.
- Mišík, M., Andrusov, D., Fusán, O., Mahel, M., Roth, Z. a Scheibner, E., 1968: Orogenic Belts (Section 3). Praha, Academia, 327 s.
- Hejtman, B., Dudek, A., Fišera, M., Misař, Z., Palivcová, M. a Vejnar, Z., 1968: Geology of Pre-Cambrian (Section 4). Praha, Academia, 298 s.
- Mašín, J., Gruntorád, J., Hrdlička, A., Jurga, B., Mann, O., Mareš, S., Marušiak, I., Pokorný, L. a Popelář, J., 1968: Geological Results of Applied Geophysics (Section, 5). Praha, Academia, 169 s.
- Kantor, J., Cambel, B., Čadek, J., Jarchovský, T., Pokorný, J. a Smejkal, V., 1968: Geochemistry (Section 6). Praha, Academia, 279 s.
- Štemprok, M., Bernard, J. H., Hak, J., Hanuš, V., Johan, Z., Koutek, J., Kutina, J., Pokorný, J., Pouba, Z., Skácel, J., Vaněček, M. a Varček, C., 1968: Endogenous Ore Deposits (Section 7). Praha, Academia, 425 s.
- Konta, J., Březina, J., Dvořák, J., Kukal, Z., Mišík, M., Slánský, E., Smolíková, L. a Šindelář, J., 1968: Genesis and Classification of Sedimentary Rocks (Section 8). Praha, Academia, 321 s.
- Šnajdr, M., Horný, R. a Marek, L., 1968: Stratigraphy of Central European Lower Paleozoic (Section 9). Praha, Academia, 59 s.
- Tejkal, J. et al., 1968: Tertiary/quaternary boundary (Section 10). Praha, Academia, 88 s.

irretrievably wasted opportunity to present their work and of course the scientific level of Czechoslovakia in the field of geology. The outcome of the meeting was the permission and support of the XXIII International Geological Congress in Prague. At the Christmas 1964 during the XXII Congress in Delhi the plenary session of the congress accepted the proposal to host next congress in Czechoslovakia.

Organization of the congress, officially led by president Dr. J. Svoboda, was in charge of general secretary Dr. A. Dudek, together with a group of secretaries of each section, who were Dr. T. Buday, Dr. M. Malkovský, Dr. J. Petránek and Dr. Z. Nýpl. They had half a year less time for the preparation than the previous congresses. Organizing team provided lecture rooms, transport, accommodation, food, prepared field trips, printing, promotion and many other logistical activities that were successfully carried out in advance, but also operatively on the fly. Around 600 people from different professions were involved in securing work. The Congress itself required the accommodation of approximately 4,000 participants in a total of 103 countries around the world.

The international event included pre-congress and post-congress field trips (50 field trips). All pre-congresses, labeled "A" in the published guides, were made. Because they were time consuming, some started on August 8, others ended on August 17th. Czechoslovak geologists participated in the compilation of extensive publications, which were presented by the guides and presented the phenomena of the unique geological structure of the landscape in Central Europe. And together with foreign colleagues in neighbouring regions (Poland, East Germany and Austria), they brought them closer to a number of geologists from around the world.

Of the post-congresses ("C"), which were planned from 30 August until 9 September 1968, not a single one was officially carried out. Geologically interesting areas of Austria, Germany, Poland and Romania could no longer be

presented by the geologists of these countries in Congress.

Own Congress, thus the opening session, introductory lectures, meetings of the individual sections and symposia, including the subsequent scientific presentations of the participants, were to take place from Monday, August 19 to Tuesday, August 27, 1968.

The XXIII International Geological Congress officially started on Monday, August 19 in the left wing of the exhibition halls at the Exhibition Center of the then Culture and Leisure Park (Julius Fučík PKO) in Prague. The IGC Council met in the central hall. In the afternoon Congress continued with an introductory lecture on the geological structure of Czechoslovakia and three lectures on global issues of world geology.

On August 21, at 10.00 am, the Heads of Official Delegations of geologists from 91 countries around the world were invited to the Prague Castle for a ceremonial audience with President of Czechoslovakia L. Svoboda. But early in the morning, the heavy military equipment of the Warsaw Pact troops appeared in the streets, some of which was unloaded from the aircraft at Prague's Ruzyně Airport since 2.00 on August 21. Dr. J. Svoboda, President of Congress immediately called Congress Bureau of Heads of delegations of the congress to act on the course and whether the Congress will continue in this situation. Until Thursday, August 22, these sessions were always summoned at the beginning of the day, and the lectures continued thereafter. However, under pressure from an unprecedented situation with the first victims and lost lives of the civilian population, Congress ended early on Friday, August 23. No one, even in the most delightful imagination, could imagine such a violent abolition of XXIII International Geological Congress in Prague in 1968. Tab. 10 – pokračovanie.

Manuskript doručený:	15. 4. 2019
Revidovaná verzia doručená:	20. 5. 2019
Rukopis akceptovaný redakčnou radou:	9. 9. 2019

